

TA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV IN JE NAMENJEN ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJA TER SEZNANJANJE OBČINSTVA Z OBRAVNAVO NJIHOVIH ODZIVOV. VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA

APRIL 2023

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

---

Objava na spletnem naslovu www.rtv slo.si/varuh: 10. 7. 2023

Končna redakcija: 10. 7. 2023

Pripravile: Marica Uršič Zupan, Katja Karlin Musulin in Mirjana Bijelić

Število aprilskih odzivov je bilo razmeroma običajno: 303 so prispeli v varuhinjin nabiralnik, vendar jih je kar 94 zavrnila, ker niso ustrezali priporočilom za podajanje odzivov. Pri zavrnutih so po številu izstopali odzivi gledalke, ki je v več dneh poslala včasih enega, včasih pa tudi več zaporednih odzivov na isto temo, varuhinja pa je vsebinsko obravnavala samo prvega. Gledalka se je večkrat tudi pritožila, ker so ji administratorji na MMC umaknili komentar, a hkrati kar sama priznala, da je v njem zapisala marsikaj neprimernege.

Med 209 obravnavanimi odzivi so po številu izstopali odzivi na novinarsko stavko, ki je potekala na RTV Slovenija 4. aprila: eni so bili kritični do spremenjenih informativnih oddaj na TV Slovenija, nekaj jih je informativne oddaje na stavkovni dan pohvalilo, en gledalec je zaradi okrnjenega programa želel znižan RTV-prispevek. Mešani so bili tudi odzivi o podpori stavki, kritičen odziv je prispel tudi na radijsko oddajo Ars Humana na programu Ars.

Kljub temu se je delež odzivov na TV Slovenija aprila v primerjavi z lanskim povprečjem, ko je znašal kar 63 odstotkov, več kot prepolovil, na 27,7 odstotka. Poleg informativnih oddaj na stavkovni dan so gledalke in gledalce najbolj vznemirile oddaje o slovenski polpretekli zgodovini: pet se jih je odzvalo na gostovanje dr. Jožeta Možine v Odmevih 26. 4., štirje na intervju 2. 4., v katerem je Vida Petrovčič gostila publicistko Alenko Puhar. Polpretekla zgodovina je razburila tudi poslušalce Prvega programa Radia Slovenija, saj se jih sedem kritično odzvalo na oddajo Radio GA GA 21. aprila.

April pa je prinesel tudi nekaj pohval ustvarjalcem TV programom: več oddajam in voditeljem informativnega programa TV Slovenija, oddaji Kje so tiste stezice o slovenskih pevskih zborih v zamejstvu in oddaji Spomini. Ob pohvali oddaji O živalih in ljudeh pa je gledalka predlagala redne predstavitve živali iz zavetišč.

Kazalo vsebine

TELEVIZIJA SLOVENIJA.....	5
I. INFORMATIVNI PROGRAM.....	5
Nič o pobudi za vložitev Predloga zakona o izrednem zvišanju pokojnin.....	5
Odmevi, 26. 4.: Gostovanje dr. Jožeta Možine.....	5
Odziv Zdravniške zbornice Slovenije na oddajo Tarča: Velik dan za zdravstvo, 6. 4.....	7
Odzivi na oddajo Intervju, 2. 4.:	10
Dnevnoinformativne oddaje na dan stavke, 4. 4.	12
Pohvale	15
Mnenji o dveh Tarčah	16
Mnenje gledalke o informativnih TV-oddajah.....	16
Kritika gledalk glede prenosa protesta pred Mestno hišo v Ljubljani.....	16
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM	17
Ponovitev oddaje Spomini z Ladico Štritof in drugih oddaj.....	17
Oddaja Kje so tiste stezice: »Še si želim takšnih oddaj.«.....	18
Zakaj ni bilo koncerta Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič?	19
Pohvala dokumentarnim oddajam.....	19
III. RAZVEDRILNI PROGRAM	20
Kriteriji izbora gostov v oddaji Nedeljsko popoldne.....	20
IV. ŠPORTNI PROGRAM	20
Natančno določena čas in dolžina prekinitve prenosa z oglasi	20
Predlog: TV naj sproti objavlja izid pomembnih športnih tekem, ki jih ne prenaša	21
Mnenje o komentatorjih evropskega prvenstva v športni gimnastiki	21
V. SPLOŠNO	22
»Imam kot plačnica RTV-prispevka pravico do podatkov in trendov gledanosti?«	22
Praznična voščila	22
Mnenji.....	24
RADIO SLOVENIJA	25
I. RADIO PRVI	25
Radio GA – GA, 21. 4.: Izjava voditelja Saša Hribarja glede osamosvojitve vojne	25
Se kukavica res vse redkeje sliši pred napovedjo časa?	29
Očitki o izboru glasbe na velikonočno nedeljo.....	30
Pohvale	32
Mnenja.....	32
II. VAL 202.....	32
Je bila oddaja Vroči mikrofoni, 19. 4., res pristranska?.....	32
Mnenje.....	33

III.	ARS.....	34
	Je v oddaji Ars humana, 3. 4., gostja izražala nestrpnost?	34
MMC.....		35
I.	NOVINARSKÉ VSEBINE	35
	Neprimerni podpisi pod fotografijami na spletnem portalu MMC	35
	Neprimerna vsebina na vstopni strani rtvslo.si	37
	STOPkast, 3. 4.: »Pistransko in navijaško«	37
II.	UPORABNIŠKE VSEBINE.....	39
	»Ste že razmišljali, da bi ukinili komentiranje pod članki in zakaj ne?«.....	39
	»Komentiranje pod novicami iz črne kronike naj se onemogoči«	41
	Tudi moderatorji MMC-ja se kdaj zmotijo	42
III.	STORITVE	42
	»Spletne povezave po spremembah v aplikaciji ne vodijo več do pravih oddaj«.....	42
REGIONALNI RTV-CENTER MARIBOR		43
I.	TV MARIBOR	43
	Pobuda.....	43
RTV SLOVENIJA		44
I.	JEZIKOVNA KULTURA	44
	»Prosim za stališče o skrbi za slovenščino na javni televiziji«	44
	»Izraz 'nadimek' v slovenščini ne obstaja«	44
	Langobardi, Alboin v Romanžu: Napačna izgovorjava besede Gepide.....	45
II.	OGLAŠEVANJE.....	46
	TV-prodaja: Neprimerna vsebina oglasa za knjigo	46
	Mnenji o motečih oglasih med oddajama Tednik in Arena.....	46
III.	TEHNIČNE ZADEVE	47
	Tehnične težave pri prenosih sej Državnega sveta	47
	Mnenja o preglasni glasbeni podlagi v oddajah	48
IV.	DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM.....	49
	Nedostopen del dokumentarne oddaje Vojna za čipe	49
	Pohvala delovanju zvočnih podnapisom in graja, ker jih pri enem filmu ni bilo	49
V.	VARUHINJA	50
	Gostovanje varuhinje v medijih	50
	Arena, 20. 2.: odzivi na nepopolne zapise v medijih in pojasnilo varuhinje	50
VI.	RTV PRISPEVEK.....	52
	Zakaj se v primeru okrnjenega programa RTV-prispevek ustrezno ne zniža?	52
	»Ne želim več plačevati RTV-prispevka – kako ga lahko odpovem?«	53
	»Takšne "storitve" ne nameravam plačevati«.....	54
VII.	SPLOŠNO	56
	Poziv Društva psihologov Slovenije k umiku posnetka medvrstniškega nasilja v Celju	56

O stavki zaposlenih na RTV Slovenija, 4. 4.	57
STATISTIKA	59

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

Nič o pobudi za vložitev Predloga zakona o izrednem zvišanju pokojnin

Gledalka L. A. se je na varuhinjo obrnila z vprašanjem, zakaj v dnevnoinformativnih oddajah, 24. aprila, niso poročali o pobudi za vložitev Predloga zakona o izrednem zvišanju pokojnin.

»Včeraj sem si ogledala Poročila ob 17h in Dnevnik ob 19h in nisem zasledila novice o temu, da se je z včerajšnjim dnevom pričelo zbiranje podpisov za podporo pobudi za vložitev Predloga zakona o izrednem zvišanju pokojnin. Zanima me, zakaj o temu niste poročali? Poročali ste zgolj o zbiranju podpisov za vložitev Predloga zakona o evtanaziji. Res nenavadno.«

Urednik Uredništva notranjepolitičnih in gospodarskih oddaj Martin Nahtigal

Za omenjeno pobudo po naših informacijah pobudniki niso sklicali tiskovne konference oz. kakršnekoli javne najave. So jo pa za jutri (op. a.: 26. 4.) in temu primerno bo tudi poročanje.

Odmevi, 26. 4.: Gostovanje dr. Jožeta Možine

Ena gledalka in štirje gledalci so se s kritičnimi mnenji odzvali na gostovanje dr. Jožeta Možine v Odmevih, 26. aprila. Primeri odzivov:

»Večer pred državnim praznikom poslušam Odmeve in nastop Možine, ki s svojim nastopom žali zgodovino naroda, padle borce, pogum mojega očeta partizana, smrti in pomore. Zaradi njegovega nastopa se čutim globoko prizadeto in zahtevam odgovornost tako voditelja kot tudi odgovorne urednice«. (M. V. Č.)

»Protestiram proti politični propagandi in enostranski interpretaciji nekega časa, ki si jo je uredništvo oddaje Odmevi privoščilo na predvečer državnega praznika dne 26. 4. 2023, s tem, ko je v oddajo povabilo le enega gosta (Možina), katerega politična stališča so znana in njegova interpretacija zgodovine ravno tako. Zakaj ni v prispevku sodeloval še kak drug zgodovinar, morda druge politične provenience, da bi se soočil z enostranskimi pogledi gosta. Nestrokovno, zavržno, nevredno javnega servisa«. (M. A.)

»Neizmerno začuden in zaprepaščen sem doživljal dne 26. 4. 2023 Odmeve na TV SLO 1. Kot večina gledalcev pričakujem v zadnji dnevnoinformativni oddaji pregled ključno pomembnih dogodkov tekočega dne. Ker nisem imel priložnosti spremljati neposrednega prenosa državne proslave, sem zato pričakoval kot osrednji dnevni dogodek kratko vest in posnetek državne proslave ob dnevu boja proti okupatorju. Kakšno razočaranje!? Javna televizija ni posvetila temu dogodku niti sekundnega posnetka. Namesto vesti pa obsežen komentar, ki prej spominja na pamflet in slabo politično agitacijo in ki sodi v kako drugo oddajo (ali na drugo televizijo). Res sramotno in žalostno za javno nacionalno.« (A. K.)

Urednik Odmevov, 26. 4., Martin Nahtigal

Kot urednik omenjene oddaje sporočam naslednje: Odmevi so oddaja, ki so konceptualno vsebinska nadgradnja dnevnega dogajanja in temu smo sledili tudi pri pripravi omenjene oddaje. Oddajo smo začeli z najbolj odmevno novico dneva, napadom medveda na sprehajalca. Gost na to temo je bil strokovnjak, ki je problematiko objektivno obrazložil. Enaka "formula" je bila uporabljena pri drugem sklopu, kjer je bilo dnevno dogajanje - proslava - nadgrajeno s strokovnim gostom, ki je objektivno obrazložil zgodovinska dejstva.

Dr. Jože Možina je sicer res najbolj znan kot novinar in urednik, vendar je (tudi) doktor zgodovine s specializacijo na področju dogajanja v Sloveniji tekom druge svetovne vojne in po njej. Zato "pamflet in slabo politično agitacijo", kot je njegovo gostovanje v oddaji opisal gledalec, lahko izraža gledalčev osebni pogled, ki je verjetno plod tega, da ne pozna akademske kariere dr. Možine.

Knjiga Slovenski razkol, razširjena doktorska disertacija, ki jo je dr. Možina zagovarjal na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in obravnava tudi ta del slovenske zgodovine, je sad njegovega dvajsetletnega raziskovanja, zbiranja arhivskega gradiva in pričevanja. Jo priporočam gledalcu v branje.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Kot varuhinja pravic gledalcev nimam strokovnih kompetenc, da bi lahko preverjala, kaj v izjavah Jožeta Možine drži in kaj ne, zato vsakega, ki meni, da je bila v oddaji ali prispevku izrečena lažna ali napačna trditev, v skladu z [Zakonom o medijih](#) napotim na zahtevek za popravek, ki je zakonsko dobro varovana pravica državljanek in državljanov.

Kot varuhinja pravic gledalcev pa menim, da v tem primeru niso bila spoštovana Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija v točki 2.3, ki določa Uravnoveženost sporočanja. Ta točka namreč ustvarjalcem programov nalaga, da o temah, o katerih obstajajo v javnosti različna stališča, zagotovijo več sogovornikov:

»Programi RTV Slovenija, ki obravnavajo vprašanja javnega interesa, o katerih obstajajo v javnosti različna stališča, morajo zagotoviti enakovredno in enakomerno predstavitev najširšega možnega izbora stališč o določeni zadevi. Enakovrednost in enakomernost v tem kontekstu pomenita nepristranskost in razumen obseg, upoštevajoč težo posameznih stališč ali mnenj, njihovo pomembnost ali možno pomembnost. Če je le mogoče, mora novinar za določen prispevek ali oddajo najti predstavnike vseh vpletenih (prizadetih) strani ali nazorov. Če tega ne more, mora to poslušalcem in gledalcem sporočiti na preprost in neposreden način.«

Slovenska polpretekla zgodovina je področje »javnega interesa«, o katerem so v javnosti zelo različna stališča, zato je z vidika zagotavljanja objektivne in celovite informacije potrebno predstaviti več različnih stališč.

DODATEN ODGOVOR VARUHINJE gledalcu A. K.

Oddajo sem večkrat pregledala in ugotovila, da ne drži vaša trditev, da javna televizija ni posvetila v Odmevih niti sekunde državni proslavi. Proslavi ob državnem prazniku je bilo v Odmevih posvečenega kar precej časa: od 10'28" do 11'29" vest o proslavi, od 11'30" do 12'03"

posnetek dela slavnostnega govora predsednice Državnega zbora. Skupaj torej minuta in 34 sekund, kar je običajna dolžina poročila o dnevnem dogodku. Če ste to vsebino spregledali, si lahko oddajo Odmevi z dne 26. 4. ponovno ogledate na [povezavi](#).

Odziv Zdravniške zbornice Slovenije na oddajo Tarča: Velik dan za zdravstvo, 6. 4.

Zdravniška zbornica Slovenije se je odzvala na oddajo Tarča: Velik dan za zdravstvo, ki je bila na sporedu 6. aprila, in na članek z naslovom [Nekateri zdravniki pri zasebnikih opravijo več storitev kot v javnih zavodih, ki jih zaposlujejo](#), objavljen prav tako 6. aprila, na spletni strani [rtvslo.si](#).

»Dne 7. 4. 2023 je bila Zdravniška zbornica Slovenije seznanjena s prispevkom "Nekateri zdravniki pri zasebnikih opravijo več storitev kot v javnih zavodih, ki jih zaposlujejo" na spletni strani [rtvslo.si](#) avtorja La. Da. ter z oddajo Tarča, ki je bila objavljena dan pred tem. Zdravniška zbornica Slovenije (nadalje ZZS) uvodoma pojasnjuje, da avtorji prispevka niso pravočasno preverili konteksta podatkov pri izpostavljeni zdravnici - članici ZZS. Prošnja za pojasnilo je bila posredovana v četrtek na dan oddaje pozno popoldne, z rokom za pripravo zahtevnega pojasnila v dobri uri izven delovnega časa prizadete zdravnice. Hkrati avtorji oddaje pri pripravi prispevka niso navedli vseh delovnih obveznosti zdravnice, ki so jim bile predstavljene tako s strani vodstva UKC Ljubljana kot razvidne iz dokumentov, ki so jih samo deloma selektivno predstavili javnosti. Javnost je tako dobila nepopolne in zato netočne in zavajajoče informacije.

Sporna navedba v članku:

Trije kardiologi delajo tako v javni bolnišnici kot tudi pri zasebniku Cardial, ki spada pod Diagnostični center Bled v lasti zavarovalnic Save Re in Triglav. Med njimi je tudi zdravnica iz UKC-ja Ljubljana Urška Dolores Breskvar Kač. Med julijem in decembrom lani je pri Cardialu opravila skupaj 114 kardiovaskularnih pregledov, čeprav ima soglasje le za štiri ure dela na teden. V UKC-ju Ljubljana, kjer je kardiologinja zaposlena za polni delovni čas, pa je v enakem obdobju opravila komaj nekaj več pregledov. UKC Ljubljana smo vprašali, kako je mogoče, da je kardiologinja v štirih urah na teden pri zasebniku naredila skoraj enako kot v redni službi, torej v 40 urah. Obseg zdravniškega dela v javnih ustanovah ni omejen zgolj na delo, ki je navedeno v dokumentu "Število obravnav po zdravnikih po dnevih drugo polletje 2022", ki ga je pripravil Zavod za zdravstveno zavarovanje in ki je bil osnova za pripravo. Prav to v metodološkem pojasnilu pod datoteko pojasnjujejo tudi v ZZS, in sicer z navedbo "Podatki so pripravljene izključno iz podatkov, ki jih za potrebe obračuna zdravstvenih storitev izvajalci posredujejo ZZS."

V konkretnem primeru zdravnice so avtorji prispevka tudi izpustili podatek iz tabele, ki jo navajajo, in ki dodatno pojasnjuje, da izpostavljena zdravnica poleg pregledov opravlja delo tudi zdravstveno dejavnost "Kardiovaskularna kirurgija". Prav tako niso navedli opozoril generalnega direktorja UKC Ljubljana, ki jim je pojasnil, da delo zdravnikov v bolnišnici presega navedene storitve v tabeli ZZS. Zdravnica je zaposlena na Kliničnem oddelku za kirurgijo srca in ožilja kot višji zdravnik specialist. Je specialistka kardiologije in vaskularne medicine ter specialistka interne medicine, njeno delovno mesto je v hospitalu v Enoti intenzivne nege pri bolnikih po operaciji na srcu in žilah. Poleg tega opravlja konzultacije na oddelku Kardiovaskularne

intenzivne medicine (pregledi, UZ srca in transezofagealni UZ srca), delo na navadnem bolniškem oddelku, UZ srca in UZ vratnih žil za hospitalizirane bolnike. Transezofagealni UZ srca opravlja v operacijski dvorani kadarkoli je potrebno ves službeni čas. Kot kardiolog je prisotna na kardiokirurških konzilijih. Ambulantno delo opravlja kot aritmološka ambulanta štiri ure tedensko na Polikliniki (kardiološki pregledi), kardiokirurška ambulanta (pregledi srčnih spodbujevalnikov in antikoagulantna ambulanta) na Polikliniki, na oddelku za potrebe oddelka in celotne Kirurške klinike opravljajo kardiološke preglede, ultrazvoke srca in holter EKG ter kardiološke in internistične konziliarne preglede in UZ srca za potrebe celotne Kirurške klinike. Iz naštetega je jasno razvidno, da številka o pregledih, ki so jo navedli v oddaji Tarča in na spletni ne drži v objavljenem kontekstu, da "je kardiologinja v štirih urah na teden pri zasebniku naredila skoraj enako kot v redni službi, torej v 40 urah," saj ne odraža celotnega dela v javnem zavodu UKC Ljubljana. Z zapisanim sta bila prizadeta pravica ali interes izpostavljenе zdravnice kot tudi slovenskih zdravnikov.« (J. B. v imenu Zdravniške zbornice Slovenije)

Urednik oddaje Tarča Boštjan Kogovšek

V oddaji iz 6. 4. 2023 z naslovom »Velik dan za zdravstvo« smo v enem izmed prispevkov predstavili več primerov določenih zdravnikov iz različnih institucij, ki so zaposleni v javnem zdravstvenem zavodu, obenem pa delo opravljajo tudi v zasebni zdravstveni ustanovi s koncesijo. Naše ugotovitve temeljijo na uradnih podatkih, ki smo jih pridobili od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, slednji pa je podatke zbral od posameznih zdravstvenih izvajalcev. V dotičnem primeru gre torej za podatke samega Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana in še zasebnega izvajalca, pri katerem je zdravnica tudi opravljala preglede. V vseh izpostavljenih primerih smo predstavili vse podatke iz tega dokumenta o pregledih. Gre za ambulantno-specialistične preglede, ki vključujejo tudi nekatere operativne posege, da pa ne vsebujejo operacij, smo uvodoma povedali v prispevku.

Dodatni odziv Zdravniške zbornice Slovenije:

»Od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije smo pridobili identične podatke kot avtorji Tarče in smo vam jih v priponki dopisa 13. aprila tudi posredovali. V njih lahko sami preverite, da se pojavi razlika med objavljenim in predstavljenim. Pri več zdravnikih torej niso bili objavljeni vsi navedeni podatki ZZZS. Prav tako ni bilo gledalcem pojasnjeno, da predstavljeni podatki (tudi če bi predstavili vse iz tabele) sploh ne predstavljajo celotnega dela zdravnikov.

Prav tako ne drži navedba, da bi bilo kjerkoli v prispevku na spletni strani omenjeno, da podatki ne vsebujejo operacij, prav nasprotno – samo del v tabeli predstavljenih podatkov so predstavili kot celotno delo v javnem sektorju s citatom »kako je mogoče, da je kardiologinja v štirih urah na teden pri zasebniku naredila skoraj enako kot v redni službi, torej v 40 urah.

Poklicna merila in načela novinarske etike RTV Slovenija zelo podrobno opredeljujejo in utemeljujejo pomen natančnosti, verodostojnosti, odgovornosti in preverjanja dejstev. Prosimo vas za stališče, kako ocenjujete konkretne vsebine v kontekstu etike zaposlenih in poslanstva vaše medijske hiše. Dodatno vas prosimo glede na odgovor uredništva, da se opredelite tudi do poskusa prikrivanja napake in zavajanj, ki vam jih je posredovalo v odgovoru. Poklicna merila izrecno določajo: »RTV Slovenija bo v skladu z ustavo in zakoni Republike Slovenije priznala

napako, če je bilo ugotovljeno, da je do nje prišlo. Če bi ravnala v nasprotju s tem ali če bi zagovarjala nesprejemljivo etiko ali napake v programu, bi to vodilo v hudo kršenje zakonov in izgubo njene verodostojnosti.»

Urednik oddaje Tarča Boštjan Kogovšek

Odgovor, ki smo ga že podali, lahko samo ponovimo. V poslanem odzivu ZZS je med drugim zapisano tudi: 'Prav tako ne drži navedba, da bi bilo kjerkoli v prispevku na spletni strani omenjeno, da podatki ne vsebujejo operacij, prav nasprotno – samo del v tabeli predstavljenih podatkov so predstavili kot celotno delo v javnem sektorju s citatom: "Kako je mogoče, da je kardiologinja v štirih urah na teden pri zasebniku naredila skoraj enako kot v redni službi, torej v 40 urah."'

Tekst iz prispevka v oddaji:

»To je seznam okoli 4.500 zdravnikov in število ambulantnih specialističnih pregledov, **brez operacij**, ki so jih ti zdravniki opravili v javnih in zasebnih zdravstvenih ustanovah v drugi polovici lanskega leta. Gre za kritično obdobje, ko je ministrstvo že dalo na razpolago milijone za krajšanje čakalnih vrst.«

Še enkrat poudarjamo, da vsi objavljeni podatki držijo in temeljijo na tabeli ZZS, ki jo je v dopisu pripela tudi ZZS.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Glede zapisa na spletni strani sem pri preverjanju ugotovila, da res ni navedbe, da gre za seznam brez operacij. Vendar je sestavni del besedila na spletni strani tudi oddaja Tarča, kjer je to, kot že poudarjeno, jasno navedeno.

Prepis tega dela oddaje:

»17:34 - To je seznam okoli 4500 zdravnikov in število ambulantnih
17:38 - specialističnih pregledov **brez operacij**, ki so jih ti
17:41 - zdravniki opravili v javnih in zasebnih zdravstvenih ustanovah
17:45 - v drugi polovici lanskega leta. Gre za kritično obdobje,
17:48 - ko je ministrstvo že dalo na razpolago milijone za krajšanje
17:51 - čakalnih vrst. Iz seznama je tokrat javnosti prvič razvidno,
17:55 - koliko je en zdravnik delal dopoldne v rednem delovnem času
17:59 - in koliko popoldne pri zasebniku.«

Glede vaših navedb, »da je razlika med objavljenim in predstavljenim. Pri več zdravnikih torej niso bili objavljeni vsi navedeni podatki ZZS. Prav tako ni bilo gledalcem pojasnjeno, da predstavljeni podatki (tudi če bi predstavili vse iz tabele) sploh ne predstavljajo celotnega dela zdravnikov.« smo v pisarni varuhinje dodatno preverili tiste zdravnike, ki so konkretno v oddaji omenjeni in so podatki (iz priponke, ki jo je poslala ZZS) tudi pravilno navedeni, razen v primeru Daše Čosić (število opravljenih ur v bolnišnici Izola za zadnje polletje 2022 je 694 in ne 697, kot je v prispevku, vendar ne gre za bistveno ali pomembno odstopanje):

	jul.22	avg.22	sep.22	okt.22	nov.22	dec.22	Skupaj
Danijel Bešič Loredan							
SPCŽB KIRURGIJA BITENC D.O.O.	13	16	21	13	10	26	99
Tomaž Gantar							
BL SPLOŠNA BOLNIŠNICA IZOLA	31	25	23	36	46	39	200
SPCUR MEDUR D.O.O.	113	111	173	185	194	163	939
Daša Čosić							
BL SPLOŠNA BOLNIŠNICA IZOLA	93	76	141	92	164	128	694
SPCUR MEDUR D.O.O.	96	79	239	227	267	227	1135
Simon Korošec							
BL SPLOŠNA BOLNIŠNICA IZOLA	29	28	55	60	53	34	259
SPC ZZ CELJENJE	53	48	62	64	45	62	334
Urška Dolores Breskvar Kač							
BL UKC LJUBLJANA	6	8	13	43	48	35	153
SPCKA CARDIAL D.O.O.	0	7	26	17	38	26	114

Iz zapisanega torej izhaja, da je do nenamerne napake prišlo na spletni strani rtvslo.si, v prispevku, ki je povzel oddajo Tarča. Ustvarjalci oddaje Tarča pa niso zagrešili nobene napake, zato je njihovo opravičilo nepotrebno.

Varuhinja je na nenamerno napako opozorila avtorico članka na MMC-ju, **L. D.** V dopisu avtorici je med drugim zapisala:

»Zdravniška zbornica je v novem odzivu izpostavila, da na spletnem portalu rtvslo.si ni zapisano, da gre za seznam okoli 4.500 zdravnikov in število ambulantnih specialističnih pregledov brez operacij, ki so jih ti zdravniki opravili v javnih in zasebnih zdravstvenih ustanovah.

V Tarči je bilo poudarjeno, da gre za število brez operacij, na spletni strani je zapis »brez operacij« izpadel.

Avtorica članka na MMC-ju **L. D.**

V besedilo sem dodala zapis "brez operacij". Hvala za obvestilo.

Za novinarje na spletnem portalu je povzemanje prispevkov televizijskih (ali radijskih) kolegov pogosto nerodno, saj se v določeno temo sami nismo poglobili, vseeno pa nosimo odgovornost za objavo.

Odzivi na oddajo Intervju, 2. 4.:

Na oddajo Intervju, v kateri je voditeljica Vida Petrovčič 2. aprila gostila Alenko Puhar, so prispeli štirje odzivi: pohvali gledalke in gledalca, mnenje gledalke o vsebini oddaje in pripomba na voditeljico ter pritožba gledalke s prošnjo za presojo poklicnih meril in načel.

Pohvali

»V posnetku sem si ogledala Intervju, ki ga je vodila Vida Petrovčič z gospo Alenko Puhar. Zelo sem vesela takih oddaj. V našem prostoru so se zelo razširile informacije, ki so daleč od resnice. Mlade generacije so zelo pomanjkljivo obveščene o resnici naše novejši in polpretekli

zgodovine. Na piedestale se postavlja ljudi, ki so bili v dokumentih dokazano zločinci. Taka oddaja prispeva majhen kamenček k uravnoteženju. A žal je takih oddaj in novinarjev, ki si jih upajo pripraviti, premalo. Zato gre zahvala tudi gospe Vidi. Vem, da bo zaradi tega deležna napadov znotraj ustanove, kjer dela, in zunaj. Tendencia vsega je, da se utiša še tistih nekaj glasov prave resnice, ki se še upajo oglasiti.« (M. P.)

»Prek vas bi se rad zahvalil novinarki Vidi Petrovčič za zelo zanimiv intervju z Alenko Puhar! Super je vodila pogovor in odlično sogovornico je izbrala! Navdušen sem!« (K. E.)

Mnenje

»Tokrat imam pripombe na zadnjo oddajo Intervju. Ne bom se spuščala na samo vsebino, ki je bila po mojem mnenju večkrat prikazana zelo pristransko. Zmotil me je zaključni stavek ga. Petrovčič, da sta imeli "perfektno oddajo". Samohvala-cena mala! To mnenje je izključno njeno, vsak izmed gledalcev pa ima svojega.« (V. P. F.)

Prošnja za presojo poklicnih meril in načel

»Spoštovana varuhinja, v nadaljevanju vam pošiljam popravek in zaprosilo za njegovo objavo, ki sem ga danes (op. a.: 20. 4. 2023) poslala urednici Informativnega programa Jadranki Rebernik. Prosim vas, da se kot varuhinja pravic gledalcev TVS v zadevi opredelite tudi z vidika novinarskih oziroma uredniških meril in standardov. Sama namreč ocenjujem, da gre za hud profesionalni zdrs, kakršnega si nacionalna televizija ne bi smela privoščiti in ki bi zahteval opravičilo gledalcem, tudi meni.

Neresnična dejstva v oddaji Intervju na TVS

V oddaji Intervju TVS sta novinarka Vida Petrovčič in njena gostja, publicistka Alenka Puhar, 2. aprila letos med drugim predstavljali pred kratkim izdano knjigo o dopisovanju med prof. dr. Borisom Furlanom in njegovo hčerko Stašo Furlan Seaton. Sogovornici sta ob tem svojcem prof. Furlana podtaknili lažniva dejstva. Med drugim njegovemu sinu, mojemu očetu Aljoši Furlanu, pa tudi meni, ki me novinarka izrecno izpostavlja kot sodelavko predsednika Milana Kučana. Trdita, da sem nasprotovala objavi knjige, ki prek pisem spregovori o tragični usodi velikega slovenskega intelektualca. Alenka Puhar mi pripíše celo jezo zaradi dejstva, da je knjiga izšla, in nasprotovanje, da bi bilo objavljeno še nadaljevanje knjige. To je čista izmišljotina. Z nikomer nisem govorila o knjigi pred njenim izidom, o njeni pripravi nisem bila seznanjena, zato ji nisem niti mogla nasprotovati. V resnici sem objave knjige vesela in me laž obeh sogovornic žali. Hujša neresnica zadeva mojega očeta. Vida Petrovčič ugotavlja, da naj bi bil Aljoša Furlan prisiljen, skupaj s svojim bratom, ovajati svojega očeta. Alenka Puhar ji pri tem pritrjuje. Dejstva so drugačna. Moj ded, prof. dr. Furlan, je bil obsojen v Nagodetovem procesu avgusta 1947. Aljoša Furlan pa se je kot enaindvajsetleten fant vrnil v Slovenijo šele septembra 1947, torej mesec dni po izreku smrtne obsodbe. Pred tem se je šest let sam preživil in šolal v tujini in je torej tudi fizično nemogoče, da bi bil ovaduh svojega očeta, kot mu to manipulativno in etično

neodgovorno pripiseta sogovornici. Če bi hoteli poznati dejstva, bi jih namreč tako novinarka kot publicistka zlahka pridobili.

Š. F., 20. 4. 2023«

Gledalka Š. F. se je 15. maja ponovno obrnila na varuhinjo, povzemamo del njenega dopisa:

»Posredujem vam svoj ponovljeni zahtevek za objavo popravka, ki sem ga poslala urednici Informativnega programa TVS 8. maja 2023, na katerega pa nisem dobila odgovora. Moj zahtevek za objavo popravka je bil doslej že trikrat zavrjen. Prvič, ker ni imel elektronskega podpisa, drugič, ker se moje uradno ime na elektronskem podpisu /.../ ni skladalo z neuradnim imenom, s katerim sem bila navedena v oddaji TVS in pod katerim sem v javnosti bolj poznana, in tretjič zaradi domnevne neskladnosti zahtevka z ustreznimi zakonskimi določili. /.../

Z utemeljitevijo se nikakor ne strinjam. Zdi se mi nedopustno, da informativno uredništvo osrednje nacionalne ustanove tako zlahka pristaja na izrečene laži in se z vsemi pravnimi argumenti brani popravka, čeprav je bilo opozorjeno na neresničnost navedb in naprošeno za popravek. /.../ Prepričana sem, da smo gledalci upravičeni do pojasnila uredništva. Zato še vedno pričakujem pojasnilo in vas prosim, da skladno s svojo vlogo na RTVS posredujete pri uredništvu.«

Odgovorna urednica Informativnega programa prvega programa TV Slovenija Jadranka Rebernik

Hvala. Ni prvič, da ga. /.../ izvaja pritisk na našo uredniško in novinarsko avtonomijo, z različnimi dopisi, zahtevki za popravek, ki jih nato objavlja še v drugih medijih. Po posvetu s pravno službo smo popravek objavili, saj, kot najbrž veste, sodišče ne bi razsojalo o resničnosti navedb v oddaji Intervju, ampak o prizadetosti druge strani. Ravno tako uredništvo ne more vedeti ali vedno preveriti resničnosti trditve v zahtevkih za popravek. Tokrat so sicer trditve ga. Š. F. v zahtevku za popravek zelo hitro dobile javni 'popravek', ko so poleg odziva ga. Puhar tudi drugi raziskovalci polpretekle zgodovine objavili dokumente, ki so izjave in zapisano v knjigi Puharjeve potrdili.

ODGOVOR VARUHINJE

Kot ste verjetno že opazili, je bil vaš zahtevek za popravek uspešen, popravek je bil objavljen po oddaji Intervju v nedeljo, 28. 5. 2023.

Dnevnoinformativne oddaje na dan stavke, 4. 4.

Varuhinja je prejela 20 pisnih odzivov na dnevnoinformativne Televizije Slovenija, ki so bile na sporedu 4. aprila, ko je potekala stavka novinarjev RTV Slovenija. Večina odzivov se je nanašala na osrednjo informativno oddajo Dnevnik. Med odzivi je bilo 6 pohval in 14 (kritičnih) mnenj.

Pohvale

»Želim pohvaliti vse, ki so pripomogli k izvedbi včerajšnjega (torek 4. 4. 2023) Dnevnika, ki je bil eden izmed najboljših Dnevnikov v vsej zgodovini TV SLO. Po več kot tridesetih (30) letih je

včerajšnji Dnevnik prvi profesionalni TV-dnevnik z zanimivimi, strokovnimi in uravnoteženimi vsebinami. Posebna pohvala gre scenariju, to je vrstnemu redu in dolžini posameznih prispevkov, ki v celoti odražajo pomembnost dogodkov za Slovenijo za 4. 4. 2023. Tisto nekaj, kar naredi včerajšnji, torkov Dnevnik za resnični presežek v informiranju, je svežina, ki jo izžarevajo novi mladi novinarji in novinarki. Vodstvo RTV, voditelj Luka Krevs, novinarji poročevalci in vsi, ki so pripravili včerajšnji Dnevnik pod strahovitim časovnim pritiskom in v najtežjih pogojih dela, ko samo en od treh sindikatov na RTV SLO spet izvaja silovit in nelegitimen pritisk, šikaniranje in nadlegovanje (mobbing) nad dva tisoč (2.000) svojimi sodelavci, ki se s stavko le enega (prvorazrednega) od treh sindikatov RTV SLO ne strinjajo in ne želijo stavkati, si zaslužijo iskreno pohvalo in vso podporo gledalcev«. (D. G.)

»Hvala vam za včerajšnji dnevnik. Hvala vsakemu avtorju posameznega prispevka. Lepo ste povedali in podkrepili z dejstvi. Nevtrarno, brez komentarjev. Samo dejstva.« (B. B.)

»Prosim, da v mojem imenu pohvalite novinarje, ki so pripravili današnji Dnevnik. Lahko bi bilo več podobnih prispevkov tudi druge dni v tednu, ne samo, ko je stavka. Dnevnik ob 19h so že 40 let enaki (toliko časa jih jaz spremljam). Današnji je povedal, kar je javno, vendar se o tem ne govori, ker ni politično korektno. Danes se je spregovorilo o zamolčanem. Hvala, da sem lahko to videla, preden bo spet cenzura prišla na RTV.« (M. M. P.)

(Kritična) mnenja

»Kot pri Dnevniku ob prejšnji stavki je bil osnovni vtis ta, da je TV SLO namerno zaobšla določene dnevne dogodke ter izpostavljala teme, ki so vodstvu ideološko, politično blizu – ne glede na dnevno aktualnost. /.../ Dnevnik ni bil objektiven prikaz dnevnega dogajanja, ampak subjektiven, pristranski /.../, ob katerem je bil bistven vtis, da namerno zamolči relevantne informacije ter po drugi strani izpostavlja določene teme, od katerih so nekatere ideološko obarvane, druge subjektivni komentarji, tretji pa, kar je morda najhuje, dajo navidezno tehtno vsebino nečemu, kar je trenutno brez teže, ker pač ni nobenega otipljivega dokaza /.../.« (P. H.)

»V Prvem dnevniku, 4. aprila, je bila objavljena vest o stavki enega od treh reprezentativnih sindikatov na RTV Slovenija. Ob tem je bil v vest vključen le odziv vodstva RTV na stavko, ne pa tudi sindikata, ki bi lahko pojasnil razloge za stavko. Kot gledalec TV Slovenija menim, da je vsebina vesti v nasprotju s poklicnimi merili in načeli novinarske etike v programih RTV Slovenija, saj ustvarjalci v vesti niso zagotovili nepristranskosti.« (D. A.)

»To, kar sem danes gledal na TV SLO 1, je pa res nezaslišano. To je resnično dokaz o popolnem prevzemu RTV s strani desnice, ki je izgubila volitve. Če se bo to še nadaljevalo, ne bom več plačeval RTV-prispevka in nehal gledati prvi program. Cel dnevnik je bil usmerjen v to, da neusmiljeno zruši novo vlado z Robertom Golobom na čelu. Kaj se na RTV SLO ne zavedate, da boste izgubili večino gledalcev? Pa kaj ste tisti, ki ste mojega mnenja, res v manjšini? Ne morem verjeti. Če niste, kako to dovolite? Zaostrite stavko. Zasedite prostore. Ne dovoliti takšnega Dnevnika./.../ Beseda demokracija je danes popolnoma zlorabljena.« (D. F.)

»V Prvem dnevniku, 4. 4., ob 13-ih ste poročali o neredih v Izraelu, prispevek je trajal 3 min in 34 sek. Prispevek o neredih na nacionalni televiziji brez komentarjev stankajočih pa 26 sek. Zakaj ne poročate objektivno - profesionalno o vseh novicah?« (B. J.)

»Ves čas Dnevnika sem imel vtis, kakor da gledam Novo24TV. Tako enostranske oddaje pa še ni bilo. Bom gledal Pop TV. Prijazen pozdrav!« (J. A. Š.)

»4. aprila 2023 sem si pod večer ogledal televizijski Dnevnik. Kar zadnje mesece počenjam zelo poredko, saj sem od gospoda Igorja Pirkoviča žal navajen prispevkov v Utripih, ko vključuje svoje osebne poglede glede na vrednote in prepričanja, ki jih ne skriva. Bil sem popolnoma zgrožen. Ugotovil sem namreč, da mnenja ne vsiljuje več samo v njegovih Utripih, ampak po novem?! tudi v TV Dnevniku, bilo je približno na 27. minuti oddaje ... eno je komentar, drugo pa prispevek, kajne?

Avtor je, se mi laiku zdi – kršil vaše lastne hišne standarde in merila, ki predvidevajo:

- kadar se odločite za objavo osebnih mnenj, je treba zelo jasno opozoriti, da gre za komentar. Gospod Pirkovič pa tega ni storil in to v informativni oddaji!?

- pravičnost pravi, da morajo novinarji osebam, ki so bile v programih osebno napadene ali kritizirane, v najkrajšem možnem času zagotoviti odgovor. Gospod Pirkovič je napadal lastne kolege!?, zraven pa je uporabljal besede in prijeme, ki kažejo na njegovo pristranskost.

- uravnoveženost sporočanja v posamezni oddaji in da je treba predstaviti najširši možen obseg stališč in mnenj o temi, z nepristransko držo pa je treba gledalcem omogočiti, da si o zadevi sami oblikujejo sodbo, ki bo temeljila na predstavljenih dejstvih. Gospod Pirkovič je bil pristranski, v prispevek ni vključil širokih zornih kotov, sploh pa ne mnenja stankajočih.

- nepristranskost pravi, da mora biti poročanje čustveno neopredeljeno. Gospod Pirkovič je bil pristranski, ko je namenoma vključil polemične izjave kolegic in kolegov, ki so stankali, potez vodstva RTV Slovenija in razlogov za stavko pa niti ni omenil!?

Apeliram na Vas in Vas prosim, da nekaj storite - da se to ne bo več dogajalo. /.../« (J. J.)

»Pišem Vam v zvezi s prispevkom gospoda Igorja Pirkoviča v TV Dnevniku TV Slovenija dne, 4. aprila 2023. Zmotilo me je, da svoje poglede kot mnenje p(r)odaja v TV Dnevniku, ne kot pošten prispevek, ne, kot komentar. Objavil(i) ni(so) nobenega mnenja RTV-jevcev, ki so na ta dan stankali, izpostavljenim novinarkam pa seveda ni ponudil priložnosti, da bi povedale svoje mnenje. Menim, da bi v TV Dnevniku gospod Pirkovič gledalcem moral, po vaših standardih, povedati, da gre za komentar, a tega ni naredil. To ni bil Utrip, ali pač? Vljudno vas prosim in pozivam, da se tozadevno eksplicitno opredelite in avtorja opozorite, da ni nad standardi in etiko, še manj pa nad področno zakonodajo.« (J. B.)

ODGOVOR VARUHINJE

4. 4. 2023 je na RTV Slovenija potekala novinarska stavka. Vsebine so bile zato prilagojene, v posameznih enotah (TV Slovenija, MMC, Radio Prvi, Val 202, Program ARS, radijski in TV programi regionalnih centrov Maribor in Koper-Capodistria) so program izvajali zelo različno: ponekod so se odločili za popolno stavko, drugod so objavili stankovne zahteve, tretji stankovne zahteve in večino običajnega programa; v eni enoti so bile vsebine le deloma okrnjene, na radijskih programih je bil enourni stankovni pas brez novinarskih vsebin. O stavki so na TV

Slovenija pripravili samo vest, na TV Koper poročilo, na TV Maribor so zgolj povzeli stavkovne zahteve, na radijskih programih so sporočili stavkovne zahteve, na Prvem programu so pripravili enourno tematsko oddajo ... Ponekod so poročilo o stavki pripravili stavkajoči, drugod nestavkajoči.

Vsekakor je stavkovni dan z vidika zagotavljanja uredniških in novinarskih standardov poseben, saj se pri njem srečujejo ustavna pravica do stavke, pravica državljanov do obveščeniosti, zakonske obveznosti RTV Slovenija ter Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija, ki se v nekaterih točkah med seboj izključujejo. Deloma so predstavniki stavkajočih in vodstvo RTV Slovenija poskušali razrešiti ta nasprotja s Sporazumom o izvajanju minimuma delovnega procesa, vendar interpretacija sporazuma pri obeh podpisnikih ni bila enoznačna.

Zaradi posebnosti izvajanja uredniških in novinarskih del na stavkovni dan, zahtevane neodvisnosti in nepristranskosti varuhinje ter njenih pristojnosti (v [Pravilniku](#) o delovanju varuha) ter še vedno odprte stavke (ki traja od maja 2022 in tudi s stavkovnim dnevom 4. 4. 2023 še ni zaključena) ni primerno, da bi varuhinja presojala programske vsebine na stavkovni dan. Tako sem ravnala tudi med stavko 23. 5. 2022, 20. 6. 2022 in 26. 9. 2022.

Pohvale

Voditeljici oddaje Intervju Kseniji Horvat

»Ksenijo Horvat bi pohvalil za vodenje oddaje Intervju, predvsem pa za izbor zelo zanimive gostje! TVS1, 9. 4. ob 21h (op. a.: gostja Jelka Pšajd).« (K. E.)

Voditeljici oddaje Arena Vidi Petrovčič in prispevku novinarke Valentine Plaskan v oddaji, 17. 4.

»Pogledala sem si ponedeljkovo Areno (za nazaj) (op. a.: 17. 4.) in moram povedati, da sem bila ponovno navdušena nad odličnim vodenjem in tematsko pripravljenostjo ga. Vide Petrovčič ter njenim koordiniranjem debate z gosti. Enako me je navdušila ga. Plaskan s svojim jasno artikuliranim poročanjem.« (R. B.)

Oddaji Arena, 24. 4.

»Ponovno se oglašam s pohvalo ponedeljkove oddaje Arena (op. a.: 24. 4.). Navdušila me je raznolikost povabljenih gostov in s tem tudi pestrost odpiranja aktualnih tem ter mnenj predstavnikov različnih segmentov slovenske družbe. Načrtovana udeležba vabljenega, a žal odsotnega PV, pa bi v oddaji zagotovo še izostrila pogled na našo sedanost.« (R. B.)

Oddaji Utrip, 29. 4., in oddajam Arena

»Pohvalil bi oddajo Utrip, ki jo je 29. 4. 2023 pripravil g. Pirkovič. Enako velja za vse oddaje Arena. Odlično! Hvala RTV Slovenija za tako oddajo!« (A. K.)

Novi napovedovalki vremena Evi Bezek

*»Rad bi pohvalil novo vremenoslovko na Vremenu Evo Bezek. Je čudovita popestritev. Napoved je strokovna, obenem nam pa gospodična postreže tudi s simpatičnim humorjem. Vse pohvale!«
(M. K.)*

Mnenji o dveh Tarčah

Gledalec in gledalka sta izrazila mnenji o oddajah Tarča – pohvalo in kritiko. Povzemamo odziva:

»Ker mnenje gledalcev, upam, še šteje, moram pohvaliti dve zadnji oddaji Tarča (op. a.: 23. in 30. 3.), ki jo vodi g. Erika. Čeprav sem bil v preteklih letih do nje zelo kritičen, pa moram sedaj reči, da je ti dve oddaji vodila profesionalno - brez pristranskosti, brez svojih pogledov, /.../ ampak z argumenti, - skratka, verodostojno. Upamo, da ne bo ostalo le pri teh dveh oddajah profesionalizma. Obenem me pa moti in prav je, da voditelj pred začetkom vsake oddaje, tako Erika kot Pirkovič, povesta, kdo je bil vabljen, a ni prišel. /.../ Želim vam uravnoveženega poročanja in res nacionalne TV naprej.« (V. Š.)

»Včasih smo oddajo Tarča radi gledali, zdaj je /.../, kako se obnaša voditeljica, skače v besede, gostu ne dovoli, da pove svoje mnenje. Naj si pogleda sama, kako vodi oddajo. Tarčo naj vodi druga oseba, saj je veliko takih, ki znajo. To ni samo moja pripomba, je več takih, če ne, ne bomo več gledali oddaje.« (B.)

Mnenje gledalke o informativnih TV-oddajah

Gledalka **D. R.** je izrazila mnenje o nekaterih informativnih oddajah TV Slovenija. Povzemamo njen odziv:

»Javna RTV vsakokrat znova z gosti, ki jih povabita in imata v Intervjujih Pirkovič In Petrovčič, krši temeljno poslanstvo javne televizije. Od javne RTV pričakujem, da oddaje, ki imajo notranjo družbeno politično usmeritev, vodijo voditelji, ki se trudijo za odpiranje pozitivne in zdrave in prepotrebne kritičnosti do družbenega dogajanja in so tudi sami ljudje z referenco in širino. In so zmožni poglobljenega intelektualnega dialoga. Za to moraš seveda imeti tudi ustrezne sogovornike. Ki kaj vedo, ki imajo širino, ki so se izkazali, ki imajo močne reference in ne takih, ki nam iz ekrana trobijo svoje skrajno politično prepričanje, tako desničarsko kot levičarsko. Smo že marsikaj doživeli, že marsikaj poslušali in prebrali in me take oddaje ponižujejo in žalijo kot gledalca. Iz meseca v mesec, iz tedna v teden se mi kot gledalki stopnjuje nezadovoljstvo in jeza nad nekvaliteto oddaj (Arena, Panorama, Intervju z Možino in Pircem ipd., včeraj Dežman in Požar, osrednji Dnevnik). /.../«

Kritika gledalk glede prenosa protesta pred Mestno hišo v Ljubljani

»Protestiram proti direktnemu prenosu protesta (op. a.: tretji protest "Proti nasilju, za zdravnike, za čisto pitno vodo") izpred mestne hiše v Ljubljani. To je protest, ki je lokalne narave in je podprt od ene "najbolj poštene" stranke. Ali mora res vsa Slovenija gledati, kaj se dogaja v prestolnici?»

Meni ni treba! Ukinili ste pa oddaje, ki smo jih gledali v preteklosti. Mislim na pogovorne oddaje, na primer Z Mišo.» (M. K.)

»Danes, 17. 4., me je presenetilo dejstvo, da televizija prenaša shod, imenovan proti Jankovičevemu nasilju, zdravstvu ... Pravzaprav niti ni bil poznan organizator niti vsebina. /.../ Mnenja sem, da takšni prenosi ne sodijo v program nacionalne TV. Ta ista TV ni nikoli prenašala shodov z drugimi vsebinami, recimo shodov okoljevarstvenikov, kolesarjev, veganov in podobnih. Prepričana sem, da gre za sporno odločitev urednika, ki je prenos uvrstil na program, zaradi česar odločno protestiram in zahtevam odgovornost urednika programa, ki naj zaradi takšne odločitve prejme ustrezno sankcijo.« (M. V. Č.)

V. d. direktorja TV Slovenija Uroš Urbanija

Za mnenje gledalca ali gledalke se zahvaljujemo. Žal pa stvari ne držijo, saj TVS prenaša najrazličnejše shode.

DODATNO POJASNILO VARUHINJE

Kot varuhinja dodajam, da je bil organizator znan in tudi najavljen, to je bila ena od civilnodružbenih organizacij. Strankarskih shodov ali protestov TV Slovenija ne prenaša. Kot varuhinja sicer ne smem posegati v program, še manj zahtevati sankcije. Lahko le povzemam in obravnavam odzive občinstva in dajem pristojnim priporočila.

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

Ponovitev oddaje Spomini z Ladico Štritof in drugih oddaj

Klicala je gledalka **A. Š.** Pohvalila je oddajo Spomini, ki jo redno spremlja (tudi Pričevalce), in vprašala, kako je s ponovitvami. Še posebej jo je zanimala oddaja Spomini z Ladico Štritof.

»Nekatere oddaje se ponovijo. So glede tega kakšna pravila? Zelo rada bi namreč ponovno gledala Spomine z Ladico Petrič, ki so bili na sporedu pred nekaj leti.«

Varuhinja je med pogovorom z gledalko pobrskala po arhivu in ugotovila, da gre za oddajo Spomini, ki je bila predvajana 9. in 16. 5. 2017, v kateri je spomine delila Ladica Štritof, roj. Petrič. Zato je urednika oddaje vprašala, ali si gledalka lahko obeta ponovitev oddaje.

Urednik oddaj Spomini Janez Lombergar

Kar zadeva Spomine, so ponovitve načrtovane le v enem od poletnih mesecev (drugi mesec so ponovitve Pričevalcev), gre torej za štiri termine. Presoja o izboru oddaj za ponovitve je pri obeh ciklih pristojnost enega ali drugega urednika oddaj, Spominov in Pričevalcev. Med letom do ponovitev prihaja le zelo redko in izjemoma zaradi objektivnih težav pri dokončevanju oddaj.

Sam pri presoji o ponovitvah upoštevam ob drugem tudi smrti pripovedovalcev, čeprav jih žal za zmeraj odide vsako leto veliko več, kot je razpoložljivih terminov ponovitev.

Tako bo tudi letos v poletnem času med junijem in avgustom, saj sta prav v zadnjem tednu odšla dva od pripovedovalcev Spominov.

Kar zadeva gospo Ladico Štritof, sem ravno pretekli teden dolgo govoril z njo, ker me je prosila, če ji lahko pošljem DVD s Spomini Lavre Struger, roj. Gala, saj sta njuni pripovedi na več mestih zelo povezani, še bolj je pa povezana zgodba Ladice Štritof s Spomini gospe Angelike Hribar, ki pravkar tečejo – prvi del je še dostopen v »pogledu nazaj«, drugi del bo na sporedu prihodnji torek.

Kar zadeva to res čudovito gospo Ladico Štritof in njene izjemne Spomine, bo tako najbrž najbolje, da jo gospa A. Š. pogleda prek računalnika, saj je oddaja v našem spletnem arhivu.

Če pa gospa računalnika ne uporablja, naj se, prosim, obrne s pismom neposredno name in bomo stvar nekako rešili – a kakor koli že, tudi če ji pošljem oddajo na ključku ali na DVD-ju, vseeno potrebuje računalnik.

Rad bi pomagal in z veseljem bom – če se bo le dalo!

Oddaja Kje so tiste stezice: »Še si želim takšnih oddaj.«

Gledalka **K. G.** je pohvalila oddajo Kje so tiste stezice, zbori zamejskih Slovencev (Avstrija, Hrvaška, Italija, Madžarska), ki je bila 19. 4. na TV SLO 2:

»Pretekli teden sem si ogledala oddajo Kje so tiste stezice, o zborih zamejskih Slovencev. Oddaja me je zelo pritegnila, navdušil me je način prikaza tematike, še najbolj pa kvaliteta celotne izvedbe, posnetki, tekoča in čista grafika, res oddaja, ki sem jo od začetka do konca pogledala z užitkom. Še si želim takšnih oddaj«.

Urednik Uredništva glasbenih in baletnih oddaj TV Slovenija Daniel Celarec

Hvala za lep odziv na našo oddajo Kje so tiste stezice, ki smo jo zaradi dobrih odzivov ponovili tudi še v mesecu maju. Trudili smo se, da v oddaji pomen slovenskega jezika naših zamejskih Slovencev predstavimo širšemu krogu gledalcev. To je bil tudi razlog, da smo se odločili, da oddajo uvrstimo v 'prime time' termin Televizije Slovenija (19. 4. ob 19.55 na TVS2). S tam namenom smo posneli tudi televizijsko privlačne razglednice zborov v vseh štirih državah (Avstrija, Hrvaška, Italija, Madžarska). Naše Uredništvo glasbenih in baletnih oddaj Televizije Slovenija se bo še naprej trudilo z vizualno in vsebinsko zanimivo predstavitvijo glasbeno-baletnih vsebin.

MNENJE IN PRIPOROČILO VARUHNJE

Zahvaljujem se vam, da ste si vzeli čas za razmislek in tehten zapis o oddaji, saj takšne, podrobno utemeljene pripombe gledalk in gledalcev, ustvarjalcem RTV-vsebin pomagajo razumeti pričakovanja in vrednote občinstva.

Želim vam še veliko podobnih oddaj. Kot varuhinja sem že v priporočilih za leto 2023 zapisala, da gledalci in poslušalci pričakujete visoko profesionalen javni servis tako pri informativnih vsebinah kot tudi na področju kulture in umetnosti. Zato sem dodala priporočilo, da v letu 2023 ne bi bilo krčenja programov, temveč da bi jih nadgrajevali, zlasti tiste vsebine, ki so zapisane v Zakonu o RTV in so pomembne za ohranjanje slovenske samobitnosti, kulture, jezika in drugih prvin narodne identitete. Podobno priporočilo bom pripravila tudi za PPN 2024, saj menim, da

so visoko profesionalno izdelane oddaje o pomembnih gradnikih slovenske identitete vsekakor med poslanstvi javnega zavoda.

Zakaj ni bilo koncerta Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič?

Gledalka **Z. P.** je bila razočarana, ker ob dnevu upora proti okupatorju ni mogla spremljati prenosa koncerta Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič:

»Kot plačnico prispevka za RTV me zanima, zakaj ni bilo prenosa koncerta Tržaškega pevskega zbora Pinko Tomažič na prvem ali drugem programu RTV? Po informaciji na Radiu, da bo ta koncert prav na praznik ob dnevu upora proti okupatorju, sem zaman iskala informacijo, kdaj bo tudi RTV prenašala ta koncert! Ker gre za 50-letnico delovanja tega zbora, bi bilo prav in higienično, da bi prav na včerajšnji praznik bil ta prenos, kar bi omogočilo nam gledalcem, da podoživimo to praznično vzdušje. Lahko rečem, da je to velika sramota za našo nacionalno televizijo, ki drugače prenaša razne /.../, ki nikogar ne zanimajo. Če imajo pravico do vsakoletnega prenosa Prifarci (pa nimam nič proti njim – nasprotno, prav rada jih gledam), bi bilo v nacionalnem interesu, da nam gledalcem omogočite ogled tega slavnostnega koncerta, če nam ga včeraj, tj. 27. 4. 2023, prav na praznik upora proti okupatorju niste omogočili.«

Urednik Uredništva glasbenih in baletnih oddaj TV Slovenija Daniel Celarec

Slavnostni koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič z naslovom 'Za svobodo, za kruh', smo leta 2013 posneli v ljubljanskih Stožicah in v naslednjih letih večkrat ponovili. Letos smo se odločili, da Dan upora proti okupatorju obeležimo s posnetkom Partizanskega pevskega zbora. Dne 27. 4. 2023 zvečer smo tako na 2. programu Televizije Slovenija predvajali kantato Hej, partizan! skladatelja Radovana Gobca v izvedbi odličnega Partizanskega pevskega zbora in tako obeležili ta praznik.

ODGOVOR VARUHI NJE Z MNENJEM

Menim, da je urednik primerno pojasnil uredniško odločanje o prenosih koncertov z uporniško vsebino. Odgovoru dodajam, da spadajo prenosi teh koncertov v Uredništvo glasbenih in baletnih oddaj, medtem ko spadajo prenosi koncertov narodnozabavne in zabavne glasbe, kamor spada tudi koncert Prifarcev, v Uredništvo razvedrilnega programa. Zato so koncerti enega in drugega uredništva umeščeni v različne programske pasove in prenos, ki spada v domeno enega, ne vpliva na prenos drugega uredništva.

Pohvala dokumentarnim oddajam

»Pohvalim dokumentarce na TV SLO 2 ob nedeljah«. (M. M.)

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

Kriteriji izbora gostov v oddaji Nedeljsko popoldne

Gledalec **V. D.** se je pritožil nad izborom gostov oddaje Nedeljsko popoldne:

»V današnjem Nedeljskem popoldnevu (op. a.: 9. 4.) gostujeta sin Rosvite Pesek in njegova žena. Ne vem sicer, kakšne imate kriterije za izbor vaših gostov, prav gotovo pa je nadvse nenavadno, da se na javni televiziji pojavljajo nekakšni "podjetniki", ki v življenju niso (še) nič pokazali in jih RTV z našim denarjem na nek način promovira. Takih in podobnih "podjetnikov" je v Sloveniji kolikor hočete, pa se jim ne uspe uvrstiti med gostujoče obraze vaših oddaj. Če jih kot neizkušene podjetniške svetovalce kdo najame, je to njegova stvar in njegov denar, nikakor pa se ne more javna televizija iti ustvarjanja podjetniške podobe za nek zakonski par, katerega edini dosežek je sorodstvo s pri vas zaposleno Rosvito Pesek. Podobna zgodba je tudi z vsakoletnimi večkratnimi predvajanji koncertov partnerja omenjene gospe g. Mitje Ferenca. Menim, da si bodo vsestranske prevetritve, ko bo prišel ta čas, poleg dnevnoinformativnih vsebin, zaslužile tudi druge redakcije na RTV Slovenija.«

Urednik oddaje Nedeljsko popoldne Tomaž Kregar

V oddajo smo na pobudo gledalcev, ki si želijo v oddaji videti tudi nove obraze, povabili mlada spletna vplivneža, ki ju glede na veliko število sledilcev na družbenih omrežjih spremljajo predvsem mladi, pa tudi gledalci ostalih generacij. Kriteriji za izbor tekmovalnega para so, glede na razvedrilni žanr oddaje, poleg njune povezanosti tudi sposobnost sproščenega nastopa pred kamero, simpatičnost in priljubljenost pri gledalcih, sorodstvene vezi pa na izbor gostov nimajo vpliva.

DODATNO POJASNILO VARUHIJNE

Glede prenosov koncerta ansambla Prifarski muzikanti dodajam odgovor odgovornega urednika Razvedrilnega programa Vanje Vardjana v mesečnem poročilu za januar na pripombo gledalke o prenosu teh koncertov: *»Oddaja je bila predvajana v dveh delih in to v petkovem terminu, ki je namenjen popularni glasbi. Gledanost obeh delov (več kot 150 tisoč gledalcev vsakič) kaže na to, da je bila izbira pravilna.«*

Odgovor kaže, da pri uvrščanju prenosov koncertov upoštevajo tudi gledanost oddaj. V zimskih mesecih, ko TV Slovenija že več let nekaj tednov ne snema premiernih petkovih zabavnih oddaj, je sicer vsako leto na sporedu več prenosov koncertov različnih glasbenikov in skupin.

IV. ŠPORTNI PROGRAM

Natančno določena čas in dolžina prekinitve prenosa z oglasi

Gledalca **M. G.** motijo prekinitve prenosov smučarskih skokov z oglasi, saj onemogočajo, da bi vrstni red tekmovalcev ostal izpisan na zaslonu dlje časa.

»/.../ Po zaključku serije skokov napovedovalec g. Stare prekine prenos in napove oglase. Tako ne vidimo izpisanega vrstnega reda tekmovalcev in njihovih točk - razlike. Stare sicer to hitro pove za prve, vendar si ne zapomnim, zanimajo pa me tudi ostali. Tako pridobi na času slabo minuto. Vse televizije (Eurosport ...) to pokažejo, kljub reklamam. Menim, da to ni ustrezen odnos do gledalcev, je pa res, da lahko preklopimo na tujo televizijo.«

Odgovorni urednik Športnega programa TV Slovenija **Gregor Peternel**

T. i. Commercial break je točno določen, kdaj je na sporedu in kako dolga je ta prekinitev, namenjena oglasom. Če se oglasi ne začnejo predvajati pravočasno, zamudimo naslednjega tekmovalca. To pa bi dejansko bila programska škoda. Se je tudi že zgodilo in se še kdaj tudi bo. Ne samo na TV SLO, ampak na vseh programih po celem svetu.

DODATNO POJASNILO VARUHINJE

Vsebinskemu odgovoru urednika dodajam, da so oglasi žal oblika financiranja javne RTV. Žal zato, ker ste gledalci pogosto zaradi oglasov prikrajšani za del vsebine. Toda tako ostaja, dokler zakon določa obvezne vsebine, ki jih mora javni zavod RTV Slovenija izvajati in dokler za izvajanje teh vsebin določa tudi prihodke iz oglaševanja. Z zakonom bi se sicer lahko podrobneje omejilo predvajanja oglasov (recimo, da se ne sme prekinjati športnih prenosov, kot je sedaj prepovedano predvajanja oglasov med krajšimi informativnimi oddajami).

Predlog: TV naj sproti objavlja izid pomembnih športnih tekem, ki jih ne prenaša

Gledalec **B. M.** je v odzivu zapisal predlog, da bi bil med pomembnimi tekmami na TV-zaslону objavljen trenutni izid tekme:

»Opažam, da prenosi nogometnih tekem na nacionalki niso sorazmerni pomenu tega športa, baje zato, ker nimate denarja. Predlagam, da v času, ko potekajo pomembne tekme, vsaj desno zgoraj v ekranu objavite trenutni izid tekme. Predlagam prvo ligo Telemach + vse mednarodne tekme, kjer igrajo naši igralci. Prepričan sem, da je to tehnično izvedljivo.«

ODGOVOR VARUHINJE

Vaš predlog sem v anonimizirani obliki posredovala odgovornemu uredniku Športnega programa TV Slovenija **Gregorju Peternelu**, ki je odgovoril: »Gledalcu se zahvaljujem za predlog«.

Mnenje o komentatorjih evropskega prvenstva v športni gimnastiki

»Zelo vesel sem, da ste na RTV prenašali EP v športni gimnastiki. Je pa izredno moteče, da sta komentatorja kar tekmovala med seboj, kdo bo povedal večjo nepomembnost ter neumnost in to med čisto vsakim nastopom. Glede vsebine komentarjev lahko ima vsak svoje mnenje, menim pa, da so si tekmovalci in gledalci zaslužili vsaj med izvedbo vaje njuno tišino.« (T. Č.)

ODGOVOR VARUHINJE

Hvala za poslano mnenje. Brez vaših osebnih podatkov sem ga posredovala odgovornemu uredniku Športnega programa TV Slovenija.

V. SPLOŠNO

»Imam kot plačnica RTV-prispevka pravico do podatkov in trendov gledanosti?«

Gledalko **M. Š.** je zanimalo, ali je kot plačnica RTV-prispevka upravičena do podatkov o gledanosti.

»Zanima me, če imam kot plačnica RTV-prispevka pravico izvedeti podatke in trende gledanosti oddaj na TV Slovenija in raziskave AGB Nielsen? Če sodim po sebi, je gledanost TV SLO v celoti in predvsem informativnih oddaj zelo padla, saj so pogosto neobjektivne oz. kratko rečeno »negledljive«. Mislim, da je to moja pravica.«

ODGOVOR VARUHNJE

Seveda imate pravico do podatkov o gledanosti oddaj in trendov gledanosti TV Slovenija. RTV Slovenija je javni zavod in podatki o njenem poslovanju, pa tudi o gledanosti TV oddaj, so dostopni javnosti.

Najbolj celoviti podatki o gledanosti vseh oddaj, trendih in primerjavah so zbrani v Letnih poročilih RTV Slovenija, do katerih lahko dostopate [tukaj](#). V Letnem poročilu za leto 2022 so podatki o gledanosti za TV Slovenija od strani 53 naprej. Podrobno so obdelani trendi, primerjave ter gledanosti za vsako oddajo posebej v ratingih in v deležih. Lahko si ogledate podatke o gledanosti za vsako informativno oddajo posebej, jo primerjate s preteklimi leti in z gledanostjo drugih oddaj in prenosov TV Slovenija.

Podatke obdela Služba za programski kontroling RTV Slovenija, temelj zanje pa je, kot ste zapisali že sami, raziskava AGB Nielsen Media Research na panelnem vzorcu 450 gospodinjstev/starost nad 4 leta, pri čemer podatki do leta 2016 vsebujejo gledanost v živo, podatki od leta 2017 dalje pa gledanost v istem dnevu.

Če vas zanimajo skupaj zbrani podatki o gledanosti za zadnjih 5 let, pa si lahko [tukaj](#) ogledate 2. sejo Sveta RTV Slovenija, ki je bila 8. 6. 2023, na kateri je vodja Službe za programski kontroling dr. Barbara Zemljič predstavila te podatke in metodologijo merjenja. Ta del seje je od časa 1.22.00 dalje.

Želim vam prijetno branje in poslušanje.

Praznična voščila

Vsebina RTV-čestitke ob velikonočnih praznikih

Gledalka **S. T.** je v odzivu izrazila razočaranje nad vsebino čestitke, ki se je predvajala na RTV Slovenija za velikonočne praznike:

»Ne bom izgubljala besed s kakovostjo RTV-programa, ki ga v bistvu niti ne gledam več. Sem pa pogledala Sobotno popoldne, pa sem se zgrozila, saj je bilo v vsakem reklamnem spotu sporočilo RTV-ja: Jezus je vstal, želimo vam vesele in blagoslovljene velikonočne praznike. /.../ Bi zadostovalo voščilo, da nam želite lepe praznike. Ali blagoslovljene ali ne, naj se pa vsak sam odloči. /.../«

Podobno se je odzvala tudi gledalka **D.V.** v telefonskem klicu:

»TV vošči »Blagoslovljene velikonočne praznike«. Zakaj blagoslovljene? V Italiji voščijo Buona Pasqua, Buon Natale, torej »Lepo Veliko noč«, »Vesel Božič«. To voščilo mnoge moti. To ni cerkvena TV.«

Iz odgovora vodje Službe za promocijo in podobo TV programov in oddaj **Doris Vozny Potočki**

Besedilo za čestitko ob velikonočnih praznikih je pripravil v. d. direktorja televizije Uroš Urbanija. Prepričana sem, da je bilo besedilo namenjeno našim verujočim gledalcem, za katere vsak teden prenašamo tudi nedeljske maše.

Zakaj za Veliko noč ni bilo čestitke predsednika vlade?

Gledalca **B. J.** pa je vznemirjalo, ker na programih TV Slovenija ob velikonočnih praznikih ni bilo čestitke predsednika vlade.

»Vesele velikonočne praznike - to poslušam tudi 20x na dan, ki nam vošči RTV – res lepo. Zakaj niste posredovali čestitke predsednika vlade? Niti ne bi opazil, če ne bi v Dnevniku ob 13h omenili, da je čestital vernikom med drugimi tudi predsednik vlade (ne vem, če je predsednica države tudi čestitala). Zakaj nam plačnikom RTV-naročnine ne posredujete čestitke predsednika vlade ali pa države, če je bila?«

ODGOVOR VARUHINJE

Velikonočno čestitko so, tako kot prej božično in novoletno ter za njo čestitko ob prazniku dela, pripravili v Službi za promocijo in podobo TV programov in oddaj.

Vodja omenjene službe je ob podobnem vprašanju drugega gledalca odgovorila: *»Objavljamo različne poslanice in tudi avtorji posameznih tematskih oddaj včasih ob večjih praznikih sami voščijo gledalcem. Ni posebnega predpisa, niti seznama praznikov, za katere naj bi ljudem zaželeli kaj lepega. Trudimo pa se biti vljudni, pozorni in prijazni. Zato smo letos tudi za prvi maj, ob Prazniku dela, z veseljem voščili vsem delovnim ljudem.«*

Poleg tega TV Slovenija ob največjih državnih praznikih odstopi tudi nekaj programskega časa za uradne čestitke najvišjih predstavnikov države in ob verskih praznikih predstavnikom verskih skupnosti. Ob manjših praznikih pa televizijski in radijski programi ter spletna stran rtslo.si le povzamejo čestitke predstavnikov države, najpogosteje v informativnih oddajah. Ob tem velja dodati, da vse čestitke tudi niso vedno pripravljene v avdiovizualni obliki, torej niso vse primerne za televizijsko predvajanje.

Pohvala velikonočnim voščilom in prazničnemu programu

Gledalec **V. Š.** pa je pohvalil velikonočna voščila in praznični program.

»Tako kot ob božičnih praznikih, se vam tudi sedaj, po velikonočnih praznikih, iskreno zahvaljujem za tako pristna velikonočna voščila in za dober televizijski program v času praznikov. Tako se nam katoličanom tudi prek javne TV predstavi ta naš praznik v zadostni meri - ne premalo in ne preveč, da bi kdo rekel, da se nekaj vsiljuje. Bravo.«

ODGOVOR VARUHINJE

Zahvaljujem se vam za pohvalne besede o velikonočnem programu na TV Slovenija.

Mnenji

Več oddaj na televizijskih programih

»TV SLO bi morala imeti več oddaj, da bi imeli več za gledat. Na velikonočni ponedeljek so bile ves dopoldan risanke, ni bilo kaj gledati. Gledam kuharsko oddajo z Mašo in Petro.« (N. G.)

ODGOVOR VARUHINJE

Veliko zanimivih oddaj Kulturnega in umetniškega programa je v popoldanskem programskem pasu, po 17.15.

»Pogrešam oddajo Zvezdana in pohvalim dokumentarce«

»V vašem sporedu pogrešam oddajo Zvezdana. Res nam je odstirala tabuje, nakazovala, kako si pomagati v težavah in predstavila znane obraze in goste terapevte z bogatimi in pretresljivimi ter žalostnimi lastnimi izkušnjami in znanjem za pomoč pri izgraditvi pozitivne samopodobe ter vzorcem, kako se da izviti z "dna" in najti spet moč in zadovoljstvo v življenju. Mislim, da je zdaj še bolj primeren čas za takšno oddajo, pa ne samo v poznem večernem terminu, temveč dosti prej. Da ne bo samo graje; so pa tukaj odlični dokumentarci, ki sem jih ali jih spremljam (npr. Departures, Odbita pot, torkove dokumentarne oddaje). Tukaj pa vse pohvale.« (V. V.)

ODGOVOR VARUHINJE

Glede oddaje Zvezdana, ki je bila ukinjena konec leta 2021, je prišlo v začetku januarja 2022 na naslov Varuhinje pravic gledalcev 342 odzivov gledalk in gledalcev. Moja predhodnica, ki jih je pregledala, je tedaj pozvala vodstvo RTV Slovenija, naj še enkrat premisli odločitev. Strinjam se z vami, da bi v pocovidnem času in v času, ko se tudi sicer v družbi razraščajo depresije, anksioznosti, dezorientiranost, sovražni govor in druge negativne plati človeške narave, RTV Slovenija morala z oddajami vnašati med gledalke in gledalce več optimizma in pozitivnih zgodb. Kot varuhinja neposredno v program ne smem posegati, lahko pa na podlagi pripomb in predlogov gledalk in gledalcev to zapišem v priporočila za pripravo Programsko-produkcijskega načrta za leto 2024.

Hvala za pohvale oddajam. Tudi tu se strinjam z vami, da ima RTV Slovenija veliko kakovostnih oddaj in veseli me, da dosegajo zadovoljivo gledanost.

RADIO SLOVENIJA

I. RADIO PRVI

Radio Ga Ga, 21. 4.: Izjava voditelja Saša Hribarja glede osamosvojitve vojne

Glede izjave Saše Hribarja v oddaji Radio Ga Ga, 21. aprila, je varuhinja prejela 7 "protestnih" odzivov - Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve (VSO), ene poslušalke in petih poslušalcev; z izjemo enega telefonskega so bili vsi odzivi pisni. Od sedmih odzivov so trije prispeli v maju, ker pa se nanašajo na aprilsko oddajo, jih povzemamo in obravnavamo že v tem poročilu. Primeri odzivov:

Pritožba Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve (VSO)

»Programski svetnik Sašo Hribar, sicer zaposlen na Radiu Slovenija, je v oddaji Radio Ga Ga, ob jasnem poudarku, da nastopa kot Sašo Hribar in ne v svojstvu nastopajočega v oddaji, v petek, dne 21. aprila 2023, neposredno v Prvi program Radia Slovenija med drugim povedal: »Govorim kot Sašo Hribar, ne kot Radio Ga Ga. Na živce mi gre Muzej slovenske osamosvojitve in njegovi prdci. Tisti, ki so razdvajali slovenski narod, tisti, ki so srali v Cankarjevem domu, govorijo o nekem muzeju, s katerim bi se oni morali slikati in imeti svoje spomenike. Trditev: osamosvojitvene vojne nikoli ni bilo. Bila je agresija na Slovenijo, ampak zgodovinske danosti so bile take, da je bilo vsakomur jasno, da se vojna v Sloveniji ne more razplamteti, ker je armada komaj čakala, da gre 100 kilometrov nižje. Kar je bilo v Sloveniji, je bila telepatska državljanska vojna. Takrat se je slišalo, da so na eni strani domoljubi in na drugi strani domojebi. Ampak ti hujskači iz Cankarjevega doma še niso imeli takrat dovolj moči, da bi okužili vse nas, ki smo bili pod orožjem, da bi se začela krvava bratomorna državljanska vojna. Ni bilo osamosvojitvene vojne, nikoli! Prdci iz Cankarjevega doma si postavljajo spomenik sovraštva in govorijo, da gre za spomenik osamosvojitve.«

V Združenju za vrednote slovenske osamosvojitve smo nad povedanim zgroženi. Tudi če bi bilo izrečeno v kontekstu satire, bi po našem mnenju šlo za nesprejemljivo retoriko, glede na dejstvo, da je bilo posebej poudarjeno, da gre za mnenje Saša Hribarja in je bila postavljena ločnica do ostalega dela oddaje, je zadeva nezaslišana. Gre namreč za nedopustno zlorabo javnega radijskega medija, kar je že samo po sebi razlog za ukrepanje. Glede izrečene vsebine pa poudarjamo, da gre za eklatantno zanikanje osamosvojitvene vojne oziroma slovenske osamosvojitve kot vrednostnem središču Slovencev. Ta je na podlagi plebiscitarne volje, kljub političnim delitvam, prvič v zgodovini povezala slovenski narod v samostojni in demokratični državi ter pomeni uresničitev njegovega največjega političnega cilja. Osamosvojitvena vloga in napor tistih, ki so na prvih demokratičnih volitvah dobili naloge in mandat slovenskih volivcev, je zgodovinska danost. Hribar jih v svojem komentarju degradira na vulgarizem brez primerjave. Dodatno jim pripíše hujskaštvo, ki k sreči ni bilo dovolj opogumljeno, da bi ljudi okužili z državljansko vojno. Samo Hribarjevo zanikanje osamosvojitvene vojne pa je doslej še ne slišan primer v slovenskem javnem prostoru. Gre za posmeh tistim, ki so za domovino dali svoja življenja, izgubili svojce, trpeli, doživeli škodo ali bili kakorkoli prizadeti. Gre za sramotenje tistih, ki so s čistimi nameni šli branit domovino. Nenazadnje gre tudi za zanikanje zgodovine. Prav slovenska

osamosvojitve in pribojevan demokratični sistem Sašu Hribarju omogočata, da lahko v skladu s priznano svobodo govora izraža svoja stališča. Problem pa je, ker je za to zlorabil programski čas javnega radia, zato v Združenju za vrednote slovenske osamosvojitve zahtevamo javno opravičilo na istem mediju, proti avtorju in urednikom pa ustrezne ukrepe. Gre namreč za doslej največji škandal na RTV Slovenija. Preveč je bilo žrtev in trpljenja, da bi mirno opazovali laži na javnem mediju.« (Združenje VSO)

ODGOVOR VARUHINJE

Hvala za poslano v vednost. Varuhinja pravic gledalcev nisem pristojna za reševanje zahtevkov za opravičilo ali popravek, zato vsem, ki mi pošljejo takšno vsebino, pojasnim, da je pravica do popravka (in obenem opravičila za napačne navedbe) urejena v [Zakonu o medijih](#) v 6. oddelku (od člena 26 dalje), kjer med drugim piše:

(1) Vsakdo ima pravico od odgovornega urednika zahtevati, da brezplačno objavi njegov popravek objavljenega obvestila, s katerim sta bila prizadeta njegova pravica ali interes.

(2) Objava popravka se lahko zahteva v 30 dneh od dneva, ko je zainteresirana oseba izvedela za objavo obvestila, vendar najpozneje v treh mesecih od objave obvestila.

Ker je to zakonsko in sodno varovana pravica, napotim vse morebitne pritožnike na to pot. Varuhinja lahko ob ugotovljeni kršitvi Poklicnih meril (navajanje napačnih dejstev) le zapiše priporočilo uredništvu. Odgovorni urednik Prvega programa Radia Slovenija, kamor spada oddaja Radio Ga Ga, je Danijel Poslek.

»Zasledil sem govor Saša Hribarja, da ni bilo agresije na Slovenijo leta 1991. S tem se odločno ne strinjam. Ali ne ve ali namenoma izkrivlja zgodovino?! Moj svak se mi je javil po plebiscitu, da je raznašal pozive. Zakaj jih je raznašal? Ker smo se morali organizirati, da smo ubranili Slovenijo. Bi priporočil Sašu Hribarju, naj se poduči pri Lojzetu Peterletu .. Država mora funkcionirati. /.../ Naj se Sašo Hribar zamisli nad svojim humorjem.« (M. D.)

»Občasno poslušam oddajo Radio GA - GA, pred leti sem ga veliko več kot zdaj. Bila je v glavnem dobra satira, pretežno na odziv političnega dogajanja, a njen voditelj je ves čas kazal v svojih izjavah svojo izrazito /.../ retoriko. To me še ne bi toliko motilo, saj vem, da je RTV zelo levi medij. Čez rob pa je šel Hribar s svojo zadnjo oddajo, ko je izjavil (v svojem imenu), da osamosvojitvene vojne ni bilo. Povejte mu, da če bi stanoval takrat na Vrhniki tako kot jaz in to blizu vojašnice, bi še kako vedel, da je vojna bila. Živeli smo 4 mesece vse do odhoda JNA zelo napeto. V vojašnici se je skoraj vsako noč slišalo streljanje iz orožja. Imeli smo napad vojaških avionov na barikade zelo blizu, tudi tanki so streljali s svojimi topovi v barikade nedaleč stran. Če bi Hribar slišal vsaj malo tega pokanja, take izjave nikoli ne bi dal. Da ne govorim o mladih vojaki, ki so skoraj dnevno bežali iz vojašnice preko ograje in riskirali svoja življenja. Njihovi svojci pa so jih čakali, ali bodo srečno zbežali ali ne. /.../ Vsi skupaj smo imeli veliko srečo, da ni bilo žrtev več in da smo jo dobro odnesli. Vojna pa je vsekakor bila. /.../ To je samo podpihovanje k sovraštvu med Slovenci. Tega je bilo v zgodovini preveč in ne rabimo takih. Upam, da bodo enkrat mladi dojeli, kaj se je in kaj se dogaja pri nas in se bodo taki retoriki uprli in bomo veliko lepše živeli.« (J. T.)

»Sem žalostna in zgrožena nad programom, ki se dopušča v RTV hiši, katere plačnik programa (ne prostovoljno) sem tudi sama oziroma naša družina. V oddaji Radio GA – GA je gospod Sašo Hribar dne 21. aprila 2023 povsem nekulturno, prostaško, necivilizirano označil osamosvojitelje, ki so zaslužni, da imamo samostojno državo in jih označil kot prdce. Ne glede na to, v kakšni vlogi je bil, kot voditelj ali kot gost, je odgovorni urednik programa ravnal skrajno nedopustno. /.../ Razmišljam celo o tožbi zaradi razžalitve naših čustev. Ne bom dopuščala in še celo finančno podpirala stvari, ki nas žalijo, ponižujejo in zaničujejo. Da bi moji otroci bili podvrženi takšnemu poduku s strani javne RTV hiše, ki naj bi bila nosilka kulture, zavednosti, demokracije, izobraževanja in ozaveščanja, ni dopustno. V vojni za Slovenijo sem izgubila brata, ki je komaj dopolnil 20 let. Preveč smo pretrpeli, da bi dovoljevali takim /.../ in taki hiši, da bi to smrt blatila in da bi takega mladega fanta, ki je imel več poguma kot vsi drugi, označevali s tako nizkimi besedami.« (M. A.)

»Pošiljam vam protestno izjavo, ki se nanaša na izjave novinarja Saša Hribarja v njegovi oddaji Radio Ga-Ga z dne 21. 4. 2023. V tej oddaji je Sašo Hribar podal izjavo glede osamosvojitvene vojne v Sloveniji in v njej poudaril, da je to njegova osebna izjava in ne v kontekstu oddaje Radio GA - GA. Osnovna poanta je bila, da ni šlo za osamosvojitveno vojno, ampak neko "telepatsko državljansko vojno". Sicer ne vem, kaj je "telepatska državljanska vojna", vem pa, kaj je bila osamosvojitvena vojna, saj sem sam veteran te vojne, zato protestiram:

- ker je novinar Sašo Hribar zlorabil satirično oddajo tako, da je v njej razlagal svoj pogled na osamosvojitveno vojno (popolnoma drugače bi bilo, če bi Sašo Hribar nastopal v okviru satirične oddaje),

- ker je novinar Sašo Hribar kršil etični kodeks novinarjev o nepristranskem poročanju,

- ker omalovažuje in žali takratno vodstvo kot neke "prdce iz Cankarjevega doma",

- ker samovoljno zlorablja svoj položaj za širjenje neresnic in razdora med Slovenci,

- ker to ni bil novinarski zdrs, ampak načrtno pripravljen nastop, kar je dokazal še v naslednji oddaji Radia GA - GA,

- ker je Sašo Hribar ne le novinar, ampak tudi programski svetnik RTV in se zavzema za neodvisno in objektivno RTV.

Poudarjam, da nisem zagovornik ne leve in ne desne ideologije, zavezan sem le zdravi pameti in resnici. Vse te izjave, ki jih je izrekel Sašo Hribar, pa so vse drugo kot to. Če predstavlja to primer neodvisnosti RTV, potem take RTV ne potrebujem. Menim, da gre v tem primeru za očitno samopašnost, zlorabo in pristranskost nastopa novinarja, zato pričakujem, da bodo ustrezni organi v okviru RTV obravnavali ta primer.« (R. L.)

Odgovorni urednik Radia Prvi Danijel Poslek

Radio Ga Ga je radijska oddaja z več kot tridesetletno tradicijo, je ena najbolj prepoznavnih radijskih oddaj v Sloveniji, je večkrat nagrajena, prav tako njen avtor. Gre sicer za satirično oddajo, ki redno nastavlja ogledalo aktualnim dogodkom v družbi, tako na šaljiv in piker kot tudi na resen način. Tako je bila zasnovana in je opredeljena v produkcijskem načrtu. Temu ustreza tudi uvodni komentar v oddaji 21. 4. 2023, v katerem je voditelj oddaje predstavil svoj pogled na doma takrat aktualno dogajanje – politično razpravo o Muzeju slovenske osamosvojitve.

Poudarjam, da takšen uvodni pogled na aktualno dogajanje ni noben precedens, zato ne moremo govoriti o tem, da je voditelj »oddajo zlorabil za izražanje svojih stališč«. Oddaja sloni na avtorskem konceptu in pristopu, kot iztočnico za imitacijske situacije pa večkrat ponudi osebni pogled voditelja na aktualno dogajanje, ki ga potem skozi like in satiro razvijejo v oddaji. Tudi tokrat je bilo tako.

V preteklosti se je voditelj v takšnih uvodnih nagovorih že velikokrat dotaknil aktualnih družbenih vprašanj. V različnih oddajah se je v svojem komentarju opredelil npr. do ravnanja takratne oblasti, vzgoje otrok, pisanja enega izmed slovenskih kolumnistov, plač na Radioteleviziji Slovenija, ravnanja nekdanjega generalnega direktorja RTV SLO, ravnanja zdajšnjega predsednika vlade, če jih omenim le nekaj. O vsebini komentarja in namenu povedanega sem se z avtorjem Sašem Hribarjem pogovoril skupaj z urednico uredništva Simono Moličnik na sestanku 5. 5. 2023, kjer je zatrdil, da njegov uvodni komentar ni bil nikakršen poskus spreminjanja ali izkrivljanja zgodovine, ampak je bil iskren pogled udeleženca na takratno dogajanje. Prav tako njegov namen nikakor ni bil žaliti ali celo poniževati ljudi, ki so se bojevali v prvih vrstah, kar je sam osebno spremljal od blizu, ali zaradi vojne celo izgubili življenje. Res pa se je v svojem prispevku kritično opredelil do javnih osebnosti, ki svojo vlogo v takratnih dogodkih pogosteje poudarjajo, govorijo o njej in želijo vplivati na javnost s svojimi pogledi. Na sestanku smo obravnavali tudi vprašanje nujnega vzdrževanja ustrezne ravni izražanja v naših oddajah. Strinjamo se, da raven jezika ni bila primerna in da je bila vsebina zato lahko razumljena napačno.

Radio Ga Ga ima jasen koncept in zgradbo, ki jima ves čas sledi. Avtor oddaje se zelo pogosto samosvoje, ostro, pikro in odkrito opredeli do aktualne družbene tematike, in to poslušalci pričakujejo. Potem pa z liki avtor to razvije v smer, ki je včasih nepredvidljiva, a še vedno ostaja v okvirjih satire in satiričnega pogleda na svet. Četudi avtorju oddaje zagotavljamo vso ustvarjalno svobodo, ki jo tak žanr oddaje mora imeti, smo se dogovorili, da nas v prihodnje seznanimo z vsebino uvodnega nagovora, tudi zato, da prek uredniške debate lahko zagotovimo dosledno spoštovanje vsebinskih standardov.

ODGOVOR VARUHINJE

Glede na vašo osebno vpetost v vojno za Slovenijo razumem vaš protest nad oddajo, ki zanika osamosvojitveno vojno, razumem tudi vaše pričakovanje, da se vam bo avtor kot udeležencu vojne oziroma svojcu opravičil. Tega ni storil, v naslednji oddaji je le natančneje pojasnil, komu so bile namenjene njegove besede in s kakšnim namenom jih je izrekel. V oddaji, ki je bila na sporedu 28.4. 2022, je namreč med drugim o tem dejal: »In ne sovražno razpoložen, ampak razpoložen, da ta diskurz vržem vam v ksiht, da se tudi akademska stroka enkrat začne pogovarjati o teh stvareh, ker je vse zatajila. Ker se pogovarjajo s figo v žepu, eni in drugi. In če bi se o tem, kar danes govorim, pogovarjali; vsi vi, ki ste stroka, ki ste zgodovinarji, ki ste te zadeve preučevali znanstveno, bi si lahko danes segli v roko, govorili, da je bila osamosvojitvena vojna. Dokler pa niste sposobni tega narest, bom vztrajal pri svojih trditvah. Ciciban, ciciban se ne da.«

Te besede pritrjujejo pojasnilu urednika, da avtorjev namen ni bil žaliti ali celo poniževati ljudi, ki so se bojevali v prvih vrstah in/ali zaradi vojne izgubili življenje ali svojca, temveč da se je kritično opredelil do javnih osebnosti in še posebej do vseh znanstvenikov in strokovnjakov, ki so prvi poklicani, da razjasnijo in se poenotijo o zgodovinskih dejstvih.

Pojasnilo je dobrodošlo, kljub temu pa bi od avtorja - še posebej od avtorja z dolgoletnimi izkušnjami in več nagradami - pričakovali, da bo že v oddaji 21. 4. jasno določil, komu so bile namenjene njegove ostre besede in izvzel vse ostale, ki ste se zaradi teh ostrih in celo vulgarnih besed upravičeno lahko počutili prizadeti in užaljeni. Za satiro je sicer značilno, da hodi po robu, da je ostra in zbadljiva, vendar pa mora kljub temu vedno skrbno paziti, da ne prestopi roba in da ni zbadljiva pri občutljivih tematikah in vsebinah, v katerih bi se posamezniki lahko upravičeno čutili prizadete. Če rob prestopi ali če prizadene posameznike – še posebej, če to niso izpostavljene javne osebnosti, temveč običajni državljanke in državljani, je primerno, da se avtor prizadetim opraviči.

Z vidika žanrske skladnosti in pričakovanj občinstva je ob tem nepomembno, ali so bile te besede izrečene v uvodnem komentarju oddaje ali v njenem osrednjem satiričnem delu. Oba dela imata z vidika avtorske svobode podoben položaj, saj gre v obeh delih (in v oddaji kot celoti) za mnenjsko oddajo, v kateri je izrekanje mnenj dovoljeno. Razlika med uvodnim in osrednjim delom oddaje je samo v stilu sporočanja, jezikovnih sredstvih ter stopnji ostrine in zbadljivosti. Ne morem torej pritrditi očitku, da je šlo za zlorabo oddaje. O tem bi lahko govorili samo, če bi bil uvodni del opredeljen ali če bi deloval kot informativni žanr. Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija namreč v točki 9.13, ki govori o satiri, določajo: »Satire ne smemo uporabljati v radijskih in televizijskih informativnih oddajah«, kajti: »Satira v informativnih oddajah bi lahko zmedla del občinstva pri presoji o naravi in nameni oddaje ter pri oblikovanju lastnih stališč o naravi in pomembnosti obravnavanih dogodkov in tem.« Toda v primeru oddaje Radio Ga Ga o tem ne moremo govoriti, saj pri njej ne gre za mešanja informativne in satirične oddaje. Oddaja Radio Ga Ga ima jasno opredeljeno vsebinsko zasnovo satirične oddaje, na njeni spletni strani piše, da je: »Paradni voz slovenske radijske dnevno aktualne in politične satire. Po navadi šaljiva, a večkrat presneto zavezujoča oddaja. Radio Ga Ga je piker, posmehljiv, zajedljiv, nabrit, skrivnosten, brezkompromisen, vedno aktualen in mogoč v nemogočem. Sašo Hribar in njegova ekipa sijajnih imitatorjev znanih osebnosti iz političnega in javnega življenja vsak petek poskrbijo za radosten in presenečen poln skok poslušalcev v konec tedna.« Zaradi dolgoletne tradicije jo kot satirično oddajo dojema tudi občinstvo. Od informativnih oddaj jo primerno ločuje tudi uredniška umeščenost. Ne spada namreč v radijski informativni program, temveč v Uredništvo glasbenega in razvedrilnega programa.

Se kukavica res vse redkeje sliši pred napovedjo časa?

Poslušalec **A. C.** je v odzivu zapisal, da naj bi se na radiu vse pogosteje opuščal glas kukavice:

»Že kar nekaj časa opažam, da se na radiu pogosto opušča glas kukavice, ki je simbol Radia Slovenije. Menim da je to odvisno od tonskega mojstra, kateri je določen dan v službi. Redno

vsak dan poslušam na radiu ob 7h zjutraj jutranjo kroniko in kukavico se čedalje manjkrat sliši pred napovedjo časa. Morda le spomnite tonskega mojstra (mojstre), naj na kukavico ne pozabi, saj je to edinstven glas Radia Slovenija, ki ga poslušalci želimo še v bodoče slišati.»

Odgovorni urednik Radia Prvi Danijel Poslek

Kukavica vsekakor ostaja naš zaščitni znak pred večino informativnih oddaj in je umeščena tako kot pred spremembami informativnega programa spomladi 2021. Drži sicer, da je trajanje te kukavice nekoliko krajše, a jo lahko slišite vedno v enaki obliki in to ni odvisno od tonskega mojstra.

ODGOVOR VARUHINJE

Strinjam se z vami, da je kukavica edinstven glas in tudi zaščitni znak Radia Slovenija ter dolgoletna vez med radijskimi informativnimi oddajami in poslušalci. Zato sem vesela, da so jo tudi ob prenovi radijskega informativnega programa ohranili, četudi sedaj »zakuka« manjkrat in četudi jo spremljajo sodobni zvočni elementi. Prenove in posodobitve so seveda nujne, obenem pa elementi, ki se obdržijo v daljšem časovnem obdobju, ohranjajo pri poslušalcih varnost in zaupanje, da bodo dobili pričakovano vsebino. To, da poslušalci želite še naprej slišati tudi kukavico, me navdaja z upanjem, da po njej pričakujete profesionalna poročila, pripravljena po najvišjih novinarskih standardih.

Očitki o izboru glasbe na velikonočno nedeljo

Poslušalec D. V. se je odzval na praznični izbor glasbe na Prvem programu s številnimi očitki:

»Odprite si povezavo <https://prvi.rtv slo.si/sos>, SOS predvajana glasba na Prvem programu Radio Slovenija na današnjo velikonočno nedeljo. Prelistajte od 5. ure do zdaj ob 21 uri. /.../ Napravite specifikacijo, koliko skladb je angleških in drugih tujih izvajalcev in koliko je verskih velikonočnih na največji krščanski praznik (dve ali tri). Zamislite se, kje mi živimo /.../ Velikonočna nedelja, druge navadne nedelje pa preprosto nič za vse nas drugorazredne izbrisane poslušalke in poslušalce, ki se prištevamo Slovencem in kristjanom. Kje mi to živimo?«

Odgovorni urednik Radia Prvi Danijel Poslek

Glasba na Prvem programu Radia Slovenija je v vsakem programskem pasu skrbno izbrana. Posebej to velja za praznične dni in nič drugače ni bilo na letošnjo Veliko noč. Uredniška usmeritev in odločitev je (bila) jasna: glasba mora odsevati praznično vsebino. In ob pregledu glasbenih oprem lahko samo zavrnem očitke o neustrezni glasbi. V izogib nespornostim in napačnim interpretacijam je urednica glasbenega uredništva Simona Moličnik pripravila natančen popis glasbene opreme v jutranjem in dopoldanskem programskem pasu, iz katerega jasno izhaja, da je ocena o »dveh ali treh« velikonočnih skladbah preprosto neresnična. Na Prvem smo tako na Veliko nedeljo v konkretnih terminih predvajali naslednje skladbe s tematiko velikonočnega sporočila:

- ob 3.55 Hallelujah / skladatelj: Leonard Cohen, izvajalec: Pentatonix
- ob 4.10 Čudna noč / skladatelj: Tomaž Kozlevčar, besedilo: Daniel Levski, izvajalec: Perpetuum Jazzile

- do 5.00 so bile vse skladbe preiščeno izbrane tako, da so se besedilno nanašale na etična, skrivnostna občečloveška sporočila
- ob 5.05 Jutranja pesem za mešani zbor in trobilni kvintet z zvonovi / skladatelj: Uroš Krek, besedilo: Adam Bohorič
- ob 5.08 Kristus je vstal za mešani zbor / skladatelj Stanko Premrl, besedilo: Filip Terčelj
- ob 5.20 Pričujem / avtorja Nada in Dečo Žgur
- ob 5.25 Pritrkovalci iz Šentvida pri Stični
- ob 5.26 Danica svetila / skladatelj: Stanko Premrl, besedilo: Jože Marešič, izvaja: Komorni zbor Ave, orgle: Tone Potočnik, dirigent: Andraž Hauptman
- ob 5.50 Veliko noč praznujmo / skladatelj: Stanko Premrl, izvajalec: Komorni zbor Ave, orgle: Tone Potočnik, dirigent: Andraž Hauptman
- ob 5.57 Halleluyah /avtorji in izvajalci: The Kelly Family
- ob 6.40 Aleluja / skladatelj: Leonard Cohen, izvajalec Michael Brown
- ob 9.30 Velikonočni oratorij / skladatelj: Johann Sebastian Bach, izvajalec: Komorni orkester iz Stuttgarta, dirigent: Karel Münchinger
- ob 9.40 Današnji žarki zarje mile / skladatelj: Gregor Rihar, izvajalec: Slovenski komorni zbor, dirigent: Mirko Cuderman
- ob 9.50 Missa ad imitationem Pater noster / skladatelj: Iacobus Gallus, izvajalec: Komorni zbor RTV Slovenija, baročni ansambel: Les favorites, dirigent: Sebastjan Vrhovnik
- ob 9.57 Skalovje groba / skladatelj: Leopold Cvek, izvajalec: Slovenski komorni zbor, dirigent: Mirko Cuderman
- od 10.00 do 11.15 prenos mašnega bogoslužja

Ves preostanek dneva je bila glasba skrbno izbrana, besedila so se nanašala na etična, občečloveška sporočila, ritmi in priredbe so bili v smislu šansona in drugih sodobnih popularnih glasbenih zvrsti. Na Cvetno nedeljo je bilo mogoče slišati postne pesmi in celotno kantato Johanna Sebastiana Bacha, ki jo je napisal prav za Cvetno nedeljo leta 1714: Dobrodošel, kralj nebeški. Kantata je sestavljena iz osmih stavkov, ki opisujejo Jezusov vhod v Jeruzalem in s tem začetek velikega tedna. Motivika kantate je veliko pričakovanje, a že nakazuje tudi prve znake Gospodovega trpljenja. Besedilo je biblijsko. Predvajali smo posnetek izvedbe Amsterdamskega baročnega orkestra in zbora s solisti, ki jih vodi Ton Koopman. Ves postni čas so bile v različnih terminih predvajane tudi postne pesmi, na primer zjutraj ob 6.25 in ob torkih od 20.00 do 21.00. Na prvo nedeljo po Veliki noči pa je bila predvajana kantata Johanna Sebastiana Bacha Spominjaj se Jezusa Kristusa, izvajal jo je prav tako Amsterdamski baročni orkester, zbor in solisti, ki jih je vodil Ton Koopman.

Za celotnim glasbenim izborom trdno stojimo in verjamemo, da je odrazil sporočilo prazničnih dni.

Pohvale

Glasbi v nedeljo, 2. 4., v zgodnjih jutranjih urah

»Prosim, da prepošljete moje pisanje glasbenemu uredniku/urednici, ki je danes, v nedeljo, 2. 4. 2023, izbiral/a glasbo v zgodnjih jutranjih urah. Pravzaprav sem komaj verjela svojim ušesom, da res poslušam 1. radijski program. Vsebinsko bogata, umirjena in sodobno koncipirana glasba pretežno slovenskega izvora, tudi priredbe narodnih napevov. Hvala, prosim nadaljujte v tej smeri. Tudi glasbeni okus se da privzgojiti. Do sedaj sem raje in pogosto poslušala radio Agora, slovenski program ORF iz Celovca. Zamejski Slovenci naše skupno glasbeno izročilo, pogosto v sodobnih priredbah, zelo cenijo in emitirajo. Vesela bom, če bo podoben trend obveljal tudi na radijskih valovih RTV.« (V. D. K.)

ODGOVOR VARUHNJE

Zahvaljujem se vam za pohvalo glasbenemu izboru. V anonimizirani obliki sem jo posredovala glasbeni urednici Prvega programa Simoni Moličnik in odgovornemu uredniku Prvega Danijelu Posleku. Upam, da boste z glasbenim izborom tudi v prihodnje zadovoljni.

Urednica Uredništva glasbenega in razvedrilnega programa Simona Moličnik

Iskrena hvala, pohvale vedno pobožajo. Trudimo se in še se bomo trudili, seveda, v teh in podobnih smereh.

Mnenja

O izjavah gosta oddaje Prvaki tedna, 24. 4., dr. Janeza Markeša

Dva poslušalca sta v telefonskih klicih izrazila nezadovoljstvo nad izjavami analitika in kolumnista Sobotne priloge dr. Janeza Markeša v oddaji Prvaki tedna. Navajamo odziva:

»Danes ob 8. zjutraj, ko je oddaja na Prvem, bi imel pripombo. Gost Janez Markeš, tisti novinar, /.../, ki je nekoč zagovarjal Janeza Janšo, danes pa je o njem govoril, kako razdvaja Slovenijo. To ni res. In če je gost že to rekel, bi moral novinar poseči in ga vprašati, kako to izjavo lahko pojasni, ne pa, da je kar sprejel to kot resnico, čeprav to ni.« (J. O.)

»Z njegovim nastopom nisem bil zadovoljen, ker javno diskreditirati politične tekmece ni korektno.« (M. D.)

II. VAL 202

Je bila oddaja Vroči mikrofoni, 19. 4., res pristranska?

Poslušalka A. H. F. se je odzvala na oddajo Vroči mikrofoni, 19. 4., ki je obravnavala občutljivo tematiko - rešitve in varovalke zakonskega predloga o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja:

»Oddaja me je vznemirila zaradi pristranskosti, ki je sicer stalnica informativnih oddaj nacionalnega radia in TV, a tema je preveč občutljiva, da bi jo obravnavali na tak način. Moteče je bilo že to, da sta bila v studiu dva (2) predstavnika Srebrne niti in sta komentirala posnete (!) izjave predsednika Komisije za medicinsko etiko dr. Božidarja Voljča. Voditeljica (Jana Vidic) se bo brez dvoma strinjala, da bi bilo enako pristransko, če bi bila v studiu dva (2) predstavnika KME, ki bi komentirala posnete izjave snovalca zakona ddr. Andreja Pleterskega. Splošni končni vtis bi bil povsem drugačen. Voditeljica je dvakrat! - sredi pogovora in ob zaključku - poudarila, da se vse več ljudi ("že tričetrt"!) zavzema za zakon. Enako res je, da so zdravniki v velikanski večini (ne le tričetrt) proti takšnemu zakonu, zanj pa se zavzema le nekaj izjem. Če se novinarji nacionalke - tako radia kot TV - sklicujejo na svojo strokovnost, bi morali vedeti, da je strokovnost v tem, da iščejo resnico - ki je ena sama, jih ni več, kot nas skušajo prepričati nekateri - je pa več pogledov nanjo kot tudi na dejstva, zato jih je treba predstavljati uravnoteženo - in nepristransko. Samo toliko. Hvala, da ste to prebrali. Želim Vam uspešno delo in Vas lepo pozdravljam.«

Odgovorni urednik Vala 202 Nejc Jemec

Novinarka Jana Vidic je v oddaji Vroči mikrofon na Valu 202 v sredo, 19. 4. 2023, s sogovornikom, dr. Brigito Skela Savič in ddr. prof. Andrejem Pleterskim, predstavila predlog Zakona o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja, za katerega je združenje Srebrna nit 24. 4. 2023 začelo zbiranje podpisov, potrebnih za začetek parlamentarne zakonodajne obravnave. Šlo je torej za predstavitev zakonskega predloga, za katerega združenje v javnosti išče podporo. V uredništvu smo pridobili mnenje Komisije za medicinsko etiko pri Ministrstvu za zdravje. Ker je ta mnenje sprejela šele 18. 4., smo, da bi poslušalci vendarle slišali tudi mnenje članov komisije, termin oddaje s to tematiko prestavili za teden dni. Predsednika komisije dr. Božidarja Voljča smo povabili tudi v studio, a so se pri komisiji odločili za vnaprejšnje snemanje izjave. Podatek o podpori predlogu zakona, ki ga navaja poslušalka, je izsledek več javnomnenjskih raziskav, kar je novinarka v oddaji tudi navedla. Ker gre, kot ugotavlja tudi poslušalka, za občutljivo temo, jo bomo na Valu 202 v prihodnje spremljali in problematiko osvetlili z različnih zornih kotov.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Menim, da je urednik primerno pojasnil ozadje nastajanja oddaje in tudi napovedal, da bodo o tej res zelo občutljivi tematiki še poročali in soočali mnenja in stališča. Nadejam se, da bodo pri tem upoštevali tudi vaše pripombe.

Najlepša hvala za pozorno poslušanje in skrb za kakovostno, nepristransko in celovito obveščanje javnosti, še posebej o temah, ki terjajo res veliko razmisleka.

Mnenje

Preveč novic na Valu 202

»Veliko poslušam Val 202, pravzaprav vse manj. Zakaj? Zaradi novic. Novice 12.30, novice ob 13h. Novice cel dan. Včasih cel dan eno in isto. A mislite, da povprečnega Slovenca res zanima vse to /.../, ki se dogaja okoli nas? Sploh mladino. Mladina ne gleda in ne posluša več RTV-ja. A

se tega zavedate? Pa v bistvu imate najbolj kvaliteten program. Sam osebno ne gledam dnevnikov, pogledam napovednik dnevnika in prestavim na muziko. Isto, ko poslušam Val 202. Pogrešam eno slovensko radijsko postajo s kvalitetno muziko in napovedovalcem, ki ima smisel za humor, satiro. /.../« (R. P.)

III. ARS

Je v oddaji Ars humana, 3. 4., gostja izražala nestrpnost?

Predsednik Sindikata kulturnih in umetniških ustvarjalcev (SKUU) RTV Slovenija P. K. se je odzval na oddajo Ars humana: Socialni dialog na Radioteleviziji Slovenija, ki je bila na sporedu 3. aprila:

»3. 4. 2023 me je po telefonu poklical Marko Golja, urednik oddaje ARS humana, in me vprašal, ali bi bil pripravljen dati izjavo na temo Socialni dialog v RTV S. To sem po ponovnem klicu tudi storil. Po oddaji me je poklical sodelavec in me vprašal, ali vem, kaj vse je bilo izrečeno v oddaji, tudi in predvsem na moj račun. Po poslušanju oddaje na podkastu sem bil ogorčen nad izrečenimi očitki v studiu prisotnih Helene Milinković in Roberta Pajka glede Aneksa št. 14 (odpravnine – zlata padala ...) h KP JZ RTV S in na očitek, da kot upokojenec vodim enega od sindikatov RTV. Ocenjujem, da je bila oddaja zlorabljena za napad na mene kot sindikalnega aktivista, prav tako pa je bila izražena nestrpnost do drugačnih (moja starost). V oddajo nisem bil povabljen, niti nisem vedel, kdo bo v oddaji sodeloval. Tako nisem imel priložnosti, da odgovorim na zlonamerne in lažne trditve ter blatenje mojega imena.«

Odgovorna urednica Programa Ars Ingrid Kovač Brus

Oddaja Ars humana z naslovom Socialni dialog na Radioteleviziji Slovenija je bila v radijskem etru predvajana 3. 4. 2023, dan pred stavko, ki jo je organizirala Koordinacija novinarskih sindikatov. Ker se konceptualno oddaja ni osredotočala na predstavitev sodelovanja med različnimi sindikati na RTV Slovenija, temveč je želela predstaviti odnos med Koordinacijo novinarskih sindikatov, ki je napovedala zaostritev stavke, in vodstvom, ki je bilo vabljeno v oddajo, avtor oddaje v studio ni vabil gospoda P. K., predsednika SKUU-ja, ampak ga je prosil zgolj za izjavo, prek katere je poskušal nakazati številne dimenzije socialnega dialoga.

Oddaja je potekala v živo, razen dveh krajših izjav, tudi izjave g. K., ki sta bili posneti v naprej. Novinar, ki je oddajo vodil, ni bil v nobeni izmed svojih izjav žaljiv. Menim tudi, da to, da naj bi bila v oddaji v izjavi gostje, gospe Helene Milinković, izražena nestrpnost do starejših oz. upokojenih, iz oddaje ni razvidno. Dobesedno citiram go. Milinković: »Jaz toliko sindikalnih izkušenj, kot jih imata ta dva kolega, glede na to, da je predsednik SKUU-ja že približno deset let upokojen, Tom Zalaznik pa predsednik SDRS-ja že od kar sem jaz na televiziji, torej že skoraj 24 let, absolutno nimam tega pogleda v potek socialnega dialoga v preteklosti, sem pa kot honorarna sodelavka, ker sem zaposlena šele 5 let, stavkala že večkrat.«

ODGOVOR VARUJINJE Z MNENJEM

Menim, da je odgovorna urednica primerno pojasnila koncept oddaje, v oddaji tudi nisem zaznala blatenja, ki bi terjalo intervencijo voditelja.

MMC

I. NOVINARSKE VSEBINE

Neprimerni podpisi pod fotografijami na spletnem portalu MMC

Bralka J. T. se je pritožila nad neprimernimi in, kot je zapisala, podcenjujočimi podpisi pod fotografijami člankov na MMC-ju:

»Ponovno se oglašam, saj mi ne da miru podcenjevanje, ki smo ga bralci MMC-ja deležni zadnje čase. Zanima me, kdo da /.../ neprimerne in podcenjujoče podpise pod fotografijami, ki jih objavljate na MMC-ju. Samo zadnji primer, ki "mi je dvignil pokrov": Ob lepi fotografiji dr. Branke D. Jurišić, ki je, mimogrede, doktorica, in si ta akademski naziv zelo zasluži. Zato je skrajno podcenjujoče, da ga k njenemu imenu avtorica ne pripíše. Kot so ponižujoči (zanjo in za bralce) pripisi pod fotografijami. Kot bi mi ne videli, da "Na fotografiji je Branka D. Jurišić. Sedi na stopnicah in z rokami objema kolena. Oblečeno ima rdečo bluzo in črne hlače ter se smeji". Zakaj nas imate tako zelo za norca, da ob naslednjo fotografijo napišete: "Na fotografiji je otroška roka, ki s čopičem ustvarja podobo vulkana na belem listu. V ozadju je zelena trava in drevo. Če je to namenjeno slepim, ki ne vidijo, da je trava zelena in vulkan na belem listu.... zakaj tega ne zapišete v brajici? Pravico imam torej vedeti, zamisel katerega /.../ urednika so ti in taki podpisi k fotografijam. In priznam, imela sem kar veliko težav pri izbiri pridevnikov, ki bi označile to neumnost in njenega avtorja, da ne bi zašla v sovražni govor.«

Strokovna sodelavka Službe za dostopnost programov Veronika Rot

Intervju z dr. Branko Jurišić je bil pripravljen ob svetovnem dnevu zavedanja o avtizmu, dr. Jurišić je namreč vodilna strokovnjakinja za področje avtizma pri nas. Namen svetovnega dneva avtizma je ozaveščanje javnosti o potrebah in pravicah oseb, ki še vedno v družbo niso vključene v tolikšni meri, kot bi morale biti. Prav to je tudi namen tematsko specializiranega portala Dostopno.si, ki nastaja v okviru MMC RTV Slovenija. Dostopno.si je namenjen obravnavi tem s področja pravic, življenja in potreb oseb z invalidnostmi. V ta namen na portalu objavljamo članke s strokovnjaki, osebne zgodbe, novice iz sveta športa invalidov, opozarjamo na pomanjkljivosti zakonodaje, na dobre in manj dobre prakse vključevanja oseb z oviranostmi v vse plasti družbe. Obenem je portal Dostopno.si tudi zbirnik oddaj in prispevkov (radijskih in televizijskih), ki tematsko obravnavajo to področje, ter tudi oddaj, ki so prilagojene z določeno tehniko dostopnosti, ki jih nekateri naši gledalci in gledalke potrebujejo, da lahko spremljajo naš program. Tehnike dostopnosti so: tolmačenje v slovenski znakovni jezik za gluhe, podnapisi za gluhe in naglušne ter zvočni opisi in zvočni podnapisi za slepe in slabovidne.

Portal Dostopno.si je narejen po standardih dostopnosti, se pravi: večje črke, večji razmik med vrsticami, leva poravnava besedila, močnejši kontrasti in še drugi principi, ki jih je pri dostopnosti spletnih strani potrebno upoštevati. Mednje spadajo tudi opisi fotografij.

Opisi fotografij so namenjeni osebam z okvaro vida, ki imajo prav tako pravico vedeti, kaj fotografija prikazuje. Brajica je posebna pisava za slepe in slabovidne, vsak znak oz. črka sestoji iz različnih zaporedij šestih izbočenih pik. Brajica je tipna pisava, slepi in slabovidni jo berejo

tako, da s prsti drsijo po njej. Opise fotografij bi torej težko pripravili v brajici, saj bi se na zaslonu videlo zgolj zaporedje pikic, ki jih pa slepi in slabovidni ne bi mogli zatipati. Osebe z okvaro vida pa pri branju uporabljajo brajevo vrstico, ki jim zapise pretvori v brajico.

Zahvaljujemo pa se za opozorilo, da se nam je v članku izmuznil doktorski naziv, za kar se opravičujemo in smo napako tudi nemudoma odpravili.

Spletni portal Dostopno.si si s svojo celostno zasnovo prizadeva krepiti zavedanje o pomenu vključujoče družbe. Svoje poslanstvo poskušamo izpolnjevati vestno, verodostojno in etično.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM (POUDAREK)

Zahvaljujem se vam za poslano pripombo. Praviloma na vse vsebinske pritožbe odgovorim tako, da poleg odgovora pristojnega uredništva ali drugih pristojnih podam tudi svojo presojo. Pri odzivih, ki so klasificirani kot vprašanja ali mnenja, presoj ne delam, ker je bila takšna dosedanja praksa varuha. Besedilo, ki vas je zmotilo, sem našla objavljeno na spletni strani dostopno.si, zato sem ga brez vaših osebnih podatkov posredovala avtorici in njeni nadrejeni. Ob tem sem ju prosila tudi za pojasnilo, zakaj pri imenu intervjuvanke ni bilo doktorskega naziva. Za vse vsebine RTV Slovenija namreč že nekaj let velja priporočilo, ki ga je na prošnjo uredništva pripravila prejšnja varuhinja:

»Akademski, uradni, častni in protokolarno dogovorjeni nazivi gostov oz. sogovornikov naj se vedno uporabijo ob prvem naslavljanju, kadar gost ali sogovornik v programih javne radiotelevizije nastopa v funkciji, povezani z nazivom. Če je programska vsebina daljša, se naziv lahko v nadaljevanju opusti. Za ženske uporabljamo ženske oblike nazivov (npr. gospa predsednica, gospa veleposlanica itd.).«

Menim, da je strokovna sodelavka primerno pojasnila in utemeljila opisovanje oblačil in drugih podrobnosti na fotografiji. Razumem pa, da uporabnik spletne strani rtvslo.si med prebiranjem različnih vsebin niti ne opazi, da je med prehajanjem strani prišel na podstran »dostopno.si« in ga takšen podnapis pod fotografijo upravičeno vznejevolji. V hipermedijski družbi se je temu težko izogniti. Tudi ne vem, ali je to sploh potrebno. Je pa potrebne več osveščanja širše javnosti o ljudeh s posebnimi potrebami. Zato sem Službi za dostopnost programov danes napisala, da razmislijo, ali bi bilo morda smiselno ta (in podobne) intervju(je) v enaki ali prilagojeni obliki objaviti tudi na portalu MMC, ki je namenjen najširši javnosti. Odgovorili so:

»Večje intervjuje vedno izpostavimo tudi na MMC portalu. Ta praksa že nekaj časa deluje in z uredniki MMC-ja smo stalno v stiku. Povezava na intervju je na MMC portalu bila objavljena včeraj, prav na 2. april – dan zavedanja o avtizmu, in je še vedno v rubriki Izpostavljeno.«

Menim sicer, da bi bilo primerno razmisliti o prilagoditvi intervjujev z dostopno.si za objavo na MMC ali pa občasno senzibilizirati občinstvo za razlike. Zato bom o tem še govorila s Službo za dostopnost, pa tudi na Komisiji za informativne vsebine.

Bralka se je odzvala:

»Hvala za izčrpen in hiter odgovor. Strinjam se z vami, da so osebe s posebnimi potrebami odrinjene in bi bilo treba javnost pogosteje ozaveščati o tem, kakšne so njihove posebnosti. /.../«

Neprimerna vsebina na vstopni strani rtvslo.si

Bralka E. B. je v odzivu napisala, da se ji ne zdi primerno uvrstiti članka s slikami mrtvih živali na prvo stran MMC-ja:

»Zasledila sem članek na MMC, kjer v oči najprej zbodejo razkosana živalska trupla, zaradi česar sem se tudi odločila pisati. V času, ko se skuša svet premakniti k trajnostnim ukrepom tudi na področju prehrane, k čemur sodi manjšanje uživanja živalskih izdelkov in mesa, se članek (kot tudi ostali prispevki dotične novinark) bere kot sadistično promocijo ubijanja, klanja in znašanja nad živalmi, ki je po vrhu vsega skrito za navidezno tančico feminizma - ženska 'v moškem poklicu'. Nikakor ni sporno, da se novinarka v svojem prostem času prehranjuje in ukvarja s stvarmi, ki so ji blizu, potuje v draga letovišča in vrhunske restavracije (seveda na svoje stroške, sicer krši 25. člen kodeksa), a se mora kot novinarka na javnem servisu izogniti konfliktu interesov. Zagotovo pa je sporno dejstvo, da se takšne fotografije (lahko) znajdejo na prvi strani javnega servisa, medtem ko se po drugi strani cenzurira že praktično vse ostalo, in s tem vzbujajo neprijetne občutke pri marsikaterem bralcu in bralki. Omenjeni članek se nahaja na povezavi <https://www.rtvlo.si/zabava-in-slog/kulinarika/mesarki-ki-sta-prodrli-v-moskem-poklicu-najine-sanje-so-odreti-celo-zival/665631>.«

Avtorica članka Kaja Sajovic

Na kratko - da, pišem o kulinariki in gastronomiji, sodelovala sem tudi s Slovensko turistično organizacijo pri pripravi slovenske nacionalne gastronomske strategije, kjer sta nas vodili načeli trajnosti in zelenosti.

Uživanje mesa ni samo velik del svetovne in slovenske gastronomije (ne glede na to, da bi si določene marginalne struje to želele spremeniti), je tudi del slovenske narodne identitete in tradicij (koline, denimo). Da lahko meso uživamo, moramo živali ubiti, tako je. Brez tega žal ne gre. Bralka morda raje vidi zrezek že zapakiran v vitrini, a do tja pride prek mesarjev.

Dekleti promovirata uživanje vseh delov živali, kar je eno od zgoraj omenjenih trajnostnih načel, hkrati pa podirata stereotipe o tem, kaj naj bi bili ženski in moški poklici.

STOPkast, 3. 4.: »Pristransko in navijaško«

Uporabnik C. J. se je odzval na zapis, objavljen na spletni strani rtv.si, ki je, kot pravi, »kombinacija besedilnega članka z video oddajo, poimenovano STOPkast«:

»"Opišite vašo težavo," se ponuja besedilo v obrazcu za vsebino pritožbe. Žal moram najprej pojasnit, da gre za vašo težavo, težavo RTV. Na prvi strani MMC že 14 dni (objava 3. 4., danes je 17. 4) gledam (očitno uredniško) favorizirani članek z naslovom "Golob: Verjel sem, da se da RTV depolitizirati na civilen način."«

Gre pravzaprav za kombinacijo besedilnega članka z video oddajo, poimenovano STOPkast. Pritožba se nanaša na obe vsebini, saj sem prepričan, da je tematika, ki je pomembna, predstavljena izrazito enostransko, zasnova, kar izhaja že iz uvoda pripovedovalke, pa izrazito navijaška in v času, ko o zakonu odloča ustavno sodišče, služi k večjemu javnemu "pritisku" na sodnike oziroma sodišče, obenem pa želi oprati ime predsednika vlade, predvsem očitka, da ni

storil dovolj pri zamenjavi vodstva in sveta RTV. Ker si ne znam predstavljati, kako takšen pristranski (ker govori o sami sebi brez razkritja tega pomembnega dejstva in ker sodeluje le ena stran, ki je udeležena v postopku pred ustavnim sodiščem brez obrazložitve, zakaj le ena stran) članek ali oddaja sploh ugledata luč sveta in prideta skozi uredniško sito RTV (mimogrede, nikjer ni navedenega urednika oddaje, še manj odgovornega urednika, kar je vaša zakonska dolžnost), sem želel preveriti, za kakšne vrste oddajo pravzaprav gre. Ali gre mogoče za parodijo, razvedrilo? Žal v na spletu objavljenem programsko in produkcijskem načrtu RTV za leto 2023 nisem našel oddaje STOPkast.

Da ne bom predolg, RTV imate hud problem z osnovnim bistvom vašega obstoja in poklicem, ki naj bi ga opravljali:

1. ker oddaje ni v vašem letnem načrtu dela, delate nezakonito,
2. ker vsebine prikazujete izrazito enostransko, delate nezakonito (4. in 5. člen ZRTVS-1) in v nasprotju s svojimi novinarskimi poklicnimi merili, da o standardih, ki jih že davno več ni na RTV, niti ne začnemo,
3. ne zavedate se, da s takimi objavami največ škode naredite novinarskemu poklicu, ne le RTV, vse prevečkrat pa se izkaže da je taka vsebinska uslužnost avtorjev politiki medvedja usluga, saj se vam kot boomerang vrne.

Na RTV se še vedno ne zavedate, da ljudje, ki vas spremljamo, nismo neumni in da bomo kot odjemalci vaših storitev vedno bolj in ne manj zahtevni. Zaenkrat zahtevamo pošteno poročanje, torej pošten prikaz vseh dejstev v zadevi, pri tem pa poskušajte vsaj navzven delovati zakonito. Nasprotno lahko vodi le v ukinitve RTV, ker, kot se nekatere novinarke RTV rade javno izrazijo, RTV ne opravlja več svojega poslanstva.

Tako, to je pritožba z brezplačnim lastnim mnenjem. Posebnega odgovora ne potrebujem, ker ga bom zaznal skozi bodoče delo v programih oziroma na spletni strani, optimist pa tak. Pričakujem le, da konsolidirate novinarje, urednike pri upoštevanju poklicnih meril in zakonov, ki veljajo za vse v tej državi, tudi zanje.»

Avtorica podkasta Špela Kožar

Ne vem, kaj naj odgovorim – podkast je bil 35-minutna oddaja. O RTV. V njej smo tako po zadržanju novele na ustavnem sodišču gostili premierja na temo RTV-ja, ker je vlada vložila novi zakon, v strokovnem delu pa sem govorila predvsem o intervenciji, zato sem gostila soavtorico intervencije in nekdanjega ustavnega sodnika, da bolje pojasnimo, kaj se trenutno dogaja na ustavnem sodišču, kako vpliva intervencija na to itn.

Podkast ni polemična oddaja, kot vemo, je pogovorna.

MNENJE IN PRIPOROČILO VARUJINJE (POUDAREK)

Na spletni strani MMC-ja je STOPkast opredeljen kot »podkast o politični kulturi«. Poleg STOPkasta o RTV Sloveniji, ki je bil objavljen 3. 4. 2023, je na MMC še en STOPkast, o muzeju in osamosvojitvi, objavljen 9. 5. 2023. V njem ista avtorica gosti prvega predsednika Slovenije Milana Kučana, generalmajorja Ladislava Lipiča in v. d. direktorice Muzeja novejšje in sodobne zgodovine Natašo Robežnik.

Iz teh dveh objav ni razvidna vsebinska zasnova avdiovideopodkasta, niti periodika izhajanja. Tudi ni razvidno, ali je to morda »razlagalni video«, kot ga za MMC predvideva Programsko-

produksijski načrt za leto 2023 na str. 75: »nadaljevanje dejavnega in podrobnega spremljanja dogodkov, vezanih na aktualno dogajanje. Nadaljevanje projektov predstavljanja aktualnih tem skozi t. i. razlagalne videe.«

Glede na skopo opredelitev STOPkasta je težko presojati, ali je videopodcast kršil Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija. Opredelitev avtorice, da ne gre za polemično, temveč za pogovorno oddajo, ne pomeni, da v njej ni potrebno spoštovati zahtev iz Poklicnih meril po nepristranskosti (točka 1.2), neodvisnosti (točka 1.7), pravičnosti (točka 1.8) in obsega mnenj oziroma celovitosti (točka 2.2.), saj gre v tem primeru za pogovorno oddajo z več sogovorniki, v kateri je celovitost možno zagotoviti.

Zato bom **Uredništvu za nove medije priporočila, da jasneje opredeli vsebinsko zasnovo in periodiko izhajanja STOPkasta, produkcijsko enoto, v kateri nastaja, ter razmislek o podpisu vseh avtorjev, tudi slike in zvoka.**

II. UPORABNIŠKE VSEBINE

Varuhinja je prejela 28 odzivov, ki so se nanašali na komentiranje na spletni strani rtvslo.si. Uporabniki so se pritoževali nad uvedbo nadzora oziroma blokiranjem uporabniškega imena, izrazili nestrinjanje glede umika oziroma izbrisa komentarjev in opozarjali, da niso dobili pojasnila s strani moderatorjev o tem, zakaj je bil njih komentar izbrisan/umaknjen. Varuhinja je uporabnike v večini primerov napotila na moderatorje, ki so uporabnikom dolžni pojasniti, zakaj so določen komentar izbrisali oziroma onemogočili. Eden od uporabnikov je varuhinjo vprašal, če s(m)o na RTV Slovenija kdaj razmišljali, da bi ukinili komentiranje, drugi pa je je v odzivu podal primere treh prošenj za pojasnilo, kjer se je kasneje izkazalo, da moderatorji niso imeli prav. Navajamo primere odzivov:

»Ste že razmišljali, da bi ukinili komentiranje pod članki in zakaj ne?«

Uporabnik **M. L.** se je obrnil na varuhinjo z zanimivim vprašanjem, na katerega je dobil obširne odgovore.

»Ste že razmišljali, da bi ukinili komentiranje pod članki in zakaj ne?«

Vodja MMC RTV SLO Anže Ančimer

Vse to je bilo že na razpravi Programskega sveta, ki je takrat sprejel odločitev, da se komentarji ne ukinejo, temveč se skrivajo. Upoštevali smo tudi mnenje takratne Varuhinje pravic bralcev in uporabnikov (da mora biti uredniška vsebina v ospredju, ter da se komentarji »nekoliko skrivajo«). Za to je poskrbljeno in si uporabnik, če želi brati in sodelovati v komentiranju, sam razkrije komentarje. Lahko si komentarje odpre in jih ima stalno odprte – to je prepuščeno uporabniku, ki se zavestno odloči, kakšno možnost bo izkoristil.

Menim pa, da je naše moderiranje komentarjev na najvišjem možnem nivoju v celotni državi, saj smo edini, ki skrbimo za moderacijo tako na spletni strani in tudi na družbenih omrežjih. Za to imamo najete zunanje sodelavce in vodjo, ki koordinira, planira in aktivno sodeluje pri izboljšavah orodja za komentiranje. V tem trenutku je v zaključni fazi avtomatska zaznava

sovrážnega komentiranja, ki bo tiste najtežje kršitve takoj zaznala in jih umaknila v predmoderacijo. Vodja moderatorjev pa lahko pojasni, na kaj vse pazimo in koliko časa so komentarji odprti, kdaj so zaprti, koliko časa, na katerih sekcijah, komu je omogočeno komentiranje, prav tako ne dopuščamo novim uporabnikom takojšnjega komentiranja ... Skratka, komentiranje je na zelo visokem nivoju in nič ne kaže, da bi drugi konkurenčni portali ta del opuščali.

Če komentiranje opustimo, zmanjšamo interaktivnost in posledično zmanjšamo branost portala. Imamo več kot 639 tisoč mesečnih bralcev in uporabnikov naših storitev.

Vodja administratorjev MMC RTV SLO

Leta 2020 smo bralce pozvali, da sodelujejo v anketi in nam posredujejo svoje mnenje o uporabniških vsebinah. Odzvalo se je približno 60 uporabnikov, njihovi odgovori so bili relativno obsežni, saj smo jih prosili, da na vprašanja odgovorijo kritično in argumentirano.

Na vprašanje, ali podpirajo ukinitve komentiranja, se jih je okvirno 70 % odzvalo negativno oz. smatrajo, da naj ta storitev ostane, približno 15 % jih je bilo za ukinitve, ostalih 15 % je bilo neopredeljenih in so predlagali različne modifikacije (neanonimno, preverjanje prek sms-a itd.). Rezultate smo takrat predstavili tudi Programskemu svetu, ki je podprl, da ta storitev ostane na voljo uporabnikom in bralcem portala.

Pri tem vsako leto uvajamo novosti, tehnično izpopolnjujemo storitev, verjetno bomo prvi v Sloveniji pričeli tudi z uporabo umetne inteligence na tem področju, ki se v tujini že s pridom uporablja (New York Times, Washington Post, Wall Street Journal itd).

Uporabniške vsebine oz. možnost komentiranja ponujajo tudi primerljivi mediji in javne radiotelevizije:

BBC: <https://www.bbc.com/news/business-65240749>

ORF: <https://debatte.orf.at/>

ZDF: <https://www.zdf.de/nachrichten/zdfheute-live/geheimdokumente-usa-ukraine-video-100.html> itd.

Drugi mediji:

NYT: <https://www.nytimes.com/2023/04/11/world/asia/south-korea-leaked-pentagon-documents.html>

El Pais: <https://elpais.com/internacional/2023-04-11/italia-decreta-el-estado-de-emergencia-migratorio-durante-seis-meses.html>

The Washington Post: <https://www.washingtonpost.com/national-security/2023/04/10/leaked-documents-ukraine-counteroffensive/>

The Guardian: <https://www.theguardian.com/tv-and-radio/2023/apr/11/succession-connor-wedding-logan-most-important-episode>

Frankfurter Allgemeine Zeitung: <https://www.faz.net/aktuell/rhein-main/graefenhausen-deutsche-spediteure-froh-ueber-fernfahrerstreik-18814203.html> itd.

Trenutno smo blizu 16 milijonov objavljenih uporabniških vsebin (pred leti smo ponujali tudi platformo za pisanje blogov), po vseh odzivih smo v slovenskem medijskem prostoru in glede na število aktivnih uporabnikov na vrhu po kvaliteti storitev. Vsekakor vedno ostaja prostor za

izboljšave, izzivi so del vsakdana in delo ni nikoli dokončano, predvsem pa cenimo vsak odziv, ki je kritičen in konstruktiven.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Kot varuhinja podpiram ohranitev možnosti komentiranja, ker je to zelo demokratična oblika izražanja in izmenjevanja mnenj. Podpiram pa moderirano komentiranje, pri čemer moderatorji (administratorji) pri komentarjih preverjajo spoštovanje [Pravil komentiranja](#). Moderiranje je zaradi velikega števila komentarjev sicer zelo obsežno in zahtevno, vendar menim, da je za javni medij primerno, da temu nameni določene kadrovske in denarne vire, saj s tem omogoča vsebinsko in strpno izmenjavo mnenj in stališč in zelo zmanjša možnosti zlorab.

»Komentiranje pod novicami iz črne kronike naj se onemogoči«

Bralka K. T. je v odzivu zapisala predlog, da se komentiranje pod novicami v rubriki Črna kronika onemogoči:

»Že nekajkrat sem predlagala, naj se komentiranje vesti iz črne kronike onemogoči. Primer današnje vesti: [Zakonca, obtožena poskusa umora nekdanjega ženinega partnerja, zavrnila trditve tožilstva](#). Mnogi se v majhni Sloveniji poznamo, udeleženi, oziroma prizadeti so tudi otroci in vsaj do njih bi lahko premogli več sočutja.«

Vodja administratorjev MMC RTV SLO

Med Pogostimi vprašanji in odgovori je navedeno:

»Da bi se izognili možnostim zlorab, so novice, ki obravnavajo družinske tragedije, težke in usodne prometne nesreče, različne druge dogodke s smrtnim izidom, nasilna dejanja ter se neposredno nanašajo na socialno okolje, ki mu pripadamo, za komentiranje zaprte.

Prav tako so za komentiranje zaprti sporočila za javnost, sponzorirane in oglaševalske vsebine ter vse druge vsebine, ki se samodejno generirajo,« tako da so tovrstne novice že zaprte za komentiranje. Pri omenjeni novici je verjetno prišlo do pomote pri izbiri med "komentarji v predmoderaciji" in "komentiranje se onemogoči".

Tudi če pogledamo ostale novice črne kronike, je razvidno, da novice, ki obravnavajo takšne in podobne dogodke, nimajo omogočenih komentarjev.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM (POUDAREK)

Komentiranje pod vsemi besedili o družinskem nasilju in drugimi vsebinami z občutljivo tematiko je torej onemogočeno. Če prav razumem odgovor in vaš dopis, so bili včeraj nekaj časa komentarji možni oziroma pomotoma objavljeni do moderiranja.

Sicer pa so merila glede onemogočanja komentiranja primerna. Tudi če pogledamo zadnjih 9 besedil na strani Črna kronika, so samo pod tremi možni komentarji. Nobeno od teh besedil nima občutljive tematike. Če morda opazite kakšno takšno, pa kar opozorite. Sicer ni prav, da se dogajajo napake, vendar so napake možne. In prej ko nekdo opozori nanjo, prej jo lahko pristojni odpravijo.

Bralka se je odzvala:

»Hvala za vaš trud in tako hiter in obširen odgovor. Na omenjeni članek je bilo komentiranje mogoče, poslala sem podobno mnenje kot vam, ki ni bilo objavljeno, komentiranje pa še kar možno. To sem storila že nekajkrat. K temu me je spodbudil prispevek pred časom o zločinu prav blizu. Vsakdo, ki ga je prebral, je lahko prepoznal udeležene. Žal so bili vmes otroci. Seveda, napake se dogajajo nam vsem, želimo si, da bi jih bilo čim manj. Želim vam uspešno delo in veliko zadovoljstva ob njem! Lepo, da vas imamo in lep praznični pozdrav.«

Tudi moderatorji MMC-ja se kdaj zmotijo

Uporabnik **M. K.** je v odzivu varuhinji napisal primere treh prošenj za pojasnilo, kjer se je kasneje izkazalo, da moderatorji niso ravnali prav. Povzemamo del odziva uporabnika:

»/.../ Oddal sem 3 prošnje za pojasnilo. Pri vseh je šlo za napako moderatorjev, kar so vsaj posredno priznali, enkrat eksplicitno. Samo enkrat sem dobil odgovor ažurno (v manj kot treh dneh), za 2 prošnji sem moral ponovno prositi in navajati vaš mail, sicer odgovorov ne bi dobil.

Prosim, da se pogovorite z moderatorji, naj bodo dosledni pri odgovarjanju in naj konkretizirajo kršitve. Če pa pride do napake, naj se opravičijo. Včasih so se moderatorji MMC opravičili, če so naredili napako v presoji, sedaj pa že par let velja, da opravičil z njihove strani ni več. Ne vem, morda imajo tak dogovor med sabo ali pa nova pravila. Čudi me pa to, da se niso zmožni poenotiti pri svojih kriterijih za izbris oziroma zavrnitev komentarja.

Prav tako vas prosim, če mi posredujete pravilnik o nadzoru komentatorjev. V FAQ piše, da bi moral biti o nadzoru samodejno obveščen, pa nisem bil. /.../«

ODGOVOR VARUHINJE

Vsekakor se bom v kratkem pogovorila z vodjo moderatorjev, predvsem glede doslednega obveščanja o uvedbi nadzora in tudi glede opravičila, ko storijo napako. Tako kot za novinarje in komentatorje zagovarjam enako načelo tudi za moderatorje: napake se pri delu dogajajo in se jim povsem ni mogoče izogniti; pomembno je, da jih je čim manj in da se tisti, ki napako zagreši, zanjo opraviči.

III. STORITVE

»Spletne povezave po spremembah v aplikaciji ne vodijo več do pravih oddaj«

Uporabnik **T. M.** je v odzivu napisal, da naj bi nekatere spletne povezave v arhivu RTV-oddaj po spremembah, izvedenih v aplikaciji, ne vodile več do pravih oddaj:

»Že precej mesecev nazaj so v RTV-arhivu oddaj naredili neko spremembo in spletne povezave niso več vodile do pravih oddaj, temveč do naključnih, isti link vsakič do druge. Niti obvestila ni bilo, da oddaje ni na tem naslovu. Tole je eden od primerov: <http://4d.rtv slo.si/arhiv/osamosvojitvev-slovenije/174422602>. Oddajo se da najti, torej ne gre za

izbris oddaj. /.../ Imam serijo prispevkov z nedelujočimi linki, ki so s tem postali povsem neuporabni.«

ODGOVOR VARUHINJE

S težavami, na katere ste opozorili, sem v anonimizirani obliki seznanila v. d. vodje MMC-ja **Anžeta Ančimerja**, ki je odgovoril: »Uporabnik naj nam posreduje vse povezave, mu uredimo in posredujemo nove«. To lahko storite tako, da pišete na e-naslov: mmc@rtvslo.si.

Če vam pa tam morda ni uspelo, lahko vse podatke posredujete meni in jih bom z vašo izrecno odobritvijo posredovala vodji MMC. Brez vaše izrecne odobritve tega ne smem storiti, ker kot varuhinja varujem zaupnost vaših dopisov.

REGIONALNI RTV-CENTER MARIBOR

I. TV MARIBOR

Pobuda

Gledalka **V. N.** je varuhinji posredovala pobudo, da v oddaji O živalih in ljudeh na TV Maribor predstavijo tudi živali iz zavetišč, ki bodo tako hitreje našle nov dom.

»Lepo, lepo prosim, da posredujete mojo željo ustvarjalcem oddaje "O živalih in ljudeh". Vljudno prosim, da v vsaki oddaji namenijo vsaj nekaj minut živalim iz zavetišč in s tem pomagajo, da živali hitreje najdejo svoj dom in ljubeče gospodarje. Menim, da si zaslužijo nekaj minut v tej lepi oddaji.«

Urednica oddaje O živalih in ljudeh Mojca Recek

Zahvaljujem se za predlog. Res je, da v oddaji nimamo redne tedenske rubrike, v kateri bi predstavljali živali, ki v slovenskih zavetiščih čakajo na nove skrbnike in ljubeč dom. Trudimo pa se, da predstavljamo delovanje in prizadevanja društev za zaščito živali in tudi zavetišč. To je vse od začetkov in vseh 30 let tudi poslanstvo oddaje O živalih in ljudeh. Tako smo v zadnjem mesecu kar nekaj minut namenili društvu Hrtji svet, kjer so z našo pomočjo poskrbeli za dom sicer zdravstveno zahtevnega hrta. Predstavljali smo tudi starejše mačke iz Zavetišča za živali Maribor, ki sicer težje najdejo nov dom. Kot rečeno, predlog je odličen, poskusili bomo uvesti redno rubriko. Tudi mi si želimo, da bi čim manj živali ostajalo v zavetiščih. Hvala, da vam je mar in da nas spremljate.

ODGOVOR VARUHINJE

Vaš predlog je očitno padel na plodna tla in bodo v oddaji še okrepili skrb za zapuščene živali in tako tudi poslanstvo javnega medija.

Gledalka se je odzvala:

»Najlepša hvala za odgovor in močno upam, da bo ta predlog realiziran.«

RTV SLOVENIJA

I. JEZIKOVNA KULTURA

»Prosim za stališče o skrbi za slovenščino na javni televiziji«

Gledalka J. J .B. je opozorila na napako s poimenovanjem akademskega naziva predsednice Državnega zbora:

*»Prosim za stališče o skrbi za slovenščino na javni televiziji. Menim, da prav javna televizija in radio krojita jezikovno podobo slovenščine. Domnevam, da so na RTV še vedno zaposleni tudi lektorji in mentorji pravorečja, vendar ugotavljam, da se izreka napovedovalcev močno poslabšuje. Ker bi bila za dejansko stanje potrebna natančnejša analiza, vam kljub temu ne pišem zaradi tega. Zadnji zelo velik spodrslijaj sem slišala danes: "Slavnostna govornica na državni proslavi ob dnevu boja proti okupatorju bo **magistra** Urška Klakočar Zupančič." Napovedovalec je s tem izobrazil predsednico Državnega zbora, ki je magistrica znanosti znižal na strokovno: v SSKJ je magistra označena s kvalifikatorjem pog. (pogovorno) in pomeni farmacevtko. Napovednik bo predvajan do državne proslave, zato bi bilo prav, da se groba napaka, ki kaže bodisi na neznanje bodisi na nespoštovanje, takoj odpravi.«*

V imenu Lektorske koordinacije Rok Dovjak

Res je, kot pravi gledalka. Lektorji k temu nimamo kaj dodati, v zapisu je bila uporabljena krajšava mag. Napovednik bo posnet ponovno.

ODGOVOR VARUHINJE

Kot je razvidno iz odgovora, je do neljube napake prišlo pri spreminjanju okrajšave, pri čemer lektorji niso sodelovali. Napovednik bo popravljen in do državne proslave predvajan v pravilni obliki.

Gledalka se je odzvala:

»Zahvaljujem se vam za odzivnost in vas lepo pozdravljam.«

»Izraz 'nadimek' v slovenščini ne obstaja«

Gledalec K. E. je v odzivu opozoril na nepravilno rabo besede 'nadimek':

»V oddaji V petek zvečer (TV SLO 1, 21. 4. ob 20h) so voditelji postavili vprašanje, "kateri NADIMEK ima eden izmed gostov oddaje". Podobno so gledalce spraševali tudi prek družbenega omrežja Facebook. Beseda "nadimek" v našem jeziku ne obstaja. Obstaja pa podobna beseda "nadimak" v srbskem jeziku. Kaj ni eno izmed poslanstev RTVS tudi skrb za slovenski jezik?«

Jezikovni svetovalci RTV Slovenija

Strinjamo se z gledalcem, da je nadimek pogovorni izraz, ki se je med ljudmi razširil pod vplivom srbščine in hrvaščine (pri tem se je naglasno in glasovno prilagodil, podobno kot glagol otvoriti), v knjižnem jeziku pa ga nadomeščamo z besedo vzdevek ali (zbadljivi) priimek, včasih tudi (stalni) pridevek. Beseda v SSKJ in pravopisni slovar ni bila sprejeta, je pa sicer zelo pogosta in besedotvorno razumljiva, zato se ne čudimo, da je pri govoricah tako priljubljena.

Uredništvo Razvedrilnega programa TV Slovenija

Hvala za poslano opazko, vsekakor si jo bomo zapomnili in poiskali primernejše izrazoslovje.

ODGOVOR VARUHINJE

Vaša pripomba je torej prejela primeren odziv. Jezikovni svetovalci so svojo razlago posredovali tudi razvedrilnemu uredništvu, zato sem prepričana, da se bodo tej napačni rabi odslej izogibali.

Langobardi, Alboin v Romanžu: Napačna izgovorjava besede Gepide

Gledalec **G. B.** je v odzivu odgovornemu uredniku Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenija Andražu Pöschlu izrazil nestrinjanje glede izgovorjave besede Gepide v italijanski dokumentarni oddaji Langobardi, Alboin v Romanžu, ki je bila na sporedu 30. marca:

»Ne vem, če ste prava oseba, ampak moram vam napisati – ob ogledu dokumentarca o Langobardih – da bi se morali malo pozanimati, če sami ne veste, da se pleme Gepidov v slovenščini izgovarja točno tako, kot je zapisano in ne “Đépidi”, kot izgovarja slovenski pripovedovalec. Očitno prevajalec še nikdar ni slišal za Gepide in uporabil italijansko izgovorjavo – lahko bi se pa kje prej pozanimal, saj gre za javno RTV, ne kak lokalni TV portal, ki bi jim to še oprostil. Slovenski zgodovinarji za “Đéptide” še nismo slišali!«

Urednica Uredništva tujih oddaj TV Slovenija Neli Vozelj Aberšek

Preverili smo vašo navedbo in ugotovili, da imate seveda prav, bralec teksta je naredil napako, o kateri govorite. Ponovno bomo prebrali celoten film, popravili napačno izreko in ob naslednjem predvajanju predvajali korigirano verzijo. Še enkrat sem vam najlepše zahvaljujem, da ste nas opozorili na zdrs.

POHVALA VARUHINJE UREDNIŠTVU

V imenu gledalk in gledalcev se zahvaljujem za popravljeno izreko v filmu. Napake se dogajajo, temu se ne da izogniti, prav pa je, da jih RTV Slovenija prizna in če se le da, odpravi. Upam, da ta trud cenijo tudi gledalke in gledalci.

II. OGLAŠEVANJE

TV-prodaja: Neprimerna vsebina oglasa za knjigo

Gledalec K. V. je opozoril na neprimerno vsebino oglasa, predvajanega v okviru TV-prodaje:

»Pišem vam v zvezi z oglaševanjem knjige *Božansko zdravljenje*, ki je bilo predvajano na TV SLO 2 ob 10. uri. Ne morem verjeti, da oglašujete knjigo in osebo (dr. Drago Smiljanič), ki zatrjuje da lahko z molitvijo in bioenergijo ozdravi raka, Chronovo bolezen in da je v njegovi ordinaciji že otrok spregledal s takim zdravljenjem. Zdi se mi zelo žaljivo do bolnikov, da takšne zadeve oglašujete na javni televiziji. Moja partnerka je namreč tudi bolnica s Chronovo. /.../ Gre tudi za zavajanje potrošnikov in poneumljanje gledalcev. Kako bodo ljudje verjeli znanosti, doktorjem, se cepili, ko pa na javni televiziji oglašujete ljudi in izdelke, ki naj bi z molitvijo, parapsihološkimi pojavi, mantrami itd. odpravili bolezni, kot je rak?«

Služba za trženje TV-programov in oddaj

Omenjena TV Prodaja je res neprimerna za oglaševanje na TV SLO. Po ogledu vsebine smo predvajanje omenjenega oglasa takoj ustavili. TV prodaja se je na TV SLO zavrtela dvakrat, preden je oglaševalec na našo zahtevo umaknil sporni oglas.

DODATNO POJASNILO STROKOVNE SODELAVKE VARUHINJE

Kot je razvidno iz odgovora, so tudi v Službi za trženje TV-programov in oddaj prepoznali vsebinsko neprimernost TV-oglasa in ga iz predvajanja umaknili že v aprilu. Zahvaljujemo se vam za opozorilo, saj tudi gledalci, ki skrbno spremljate predvajane vsebine, pripomorete k pravočasnemu prepoznavanju spornih vsebin.

Mnenji o motečih oglasih med oddajama Tednik in Arena

Gledalka in gledalec sta se pritožila nad prepogostimi in predolgimi oglasi znotraj oddaj Arena in Tednik. Povzemamo mnenji:

»Tednik včeraj, 3. 4., na koncu vsakega prispevka so bile reklame. In to za iste živilske trgovine: iste reklame. Gledalca mine, da bi gledal. Ni čudno, da vam gledanost pada.« (M. J.)

»V oddaji Arena navedenega datuma (op. a.: 17. 4.) je voditeljica ga. Petrovčič že po dobri minuti (!) oddaje najavila oglase, ki so nato trajali slabih pet minut. To pa res že presega potrpežljivost nas, gledalcev, ki že sicer trpimo zaradi naraščanja časa, posvečenega oglasom na TV SLO.« (M. B.)

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Strinjam se z vašo pripombo, da je prekinitev tako hitro po začetku oddaje še posebej moteča. Pripombe na preveliko količino oglasov in na prekinjanje pogovornih oddaj zaradi oglasov sem prejela tudi lani. Zato sem na to opozorila tudi v Priporočilih za Programsko-produkcijski načrt za leto 2023, na pripombe o prekinjanju pogovornih oddaj z oglasi (Tarča ipd.) pa sem dala priporočilo, naj zlasti pri pogovornih oddajah voditelji prekinjajo oddaje za oglase tako, da lahko

gostje zaključijo svojo misel. V primeru, ki ga navajate, gre za nekoliko drugačen problem: da so gledalci soočeni z oglasi še pred vsebino oddaje. Zato bom opozorilo ustvarjalcem ponovila. O tem, kdaj umestijo v oddajo oglasni blok, lahko deloma soodločajo.

Ne more pa RTV Slovenija žal odločati o tem, ali oglase sploh predvajati ali ne in koliko jih predvajati. To je v pristojnosti države oziroma Državnega zbora, ki je z Zakonom o RTV Slovenija poleg nalog, ki jih mora izvajati RTV Slovenija, določil tudi način financiranja. Ta poleg RTV-prispevka vključuje tudi prihodke iz oglaševanja. Drugi zakon, Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah, pa določa podrobnosti oglaševanja v elektronskih medijih. Med drugim določa, da skupni obseg televizijskega oglaševanja in televizijske prodaje v posameznem TV-programu ne sme preseči 20 odstotkov časa med 6. in 24. uro, na TV Slovenija pa v tem času ne sme preseči 15 odstotkov programskega časa. Ker mora RTV Slovenija poslovati pozitivno, poskuša ob nespremenjenem RTV-prispevku vsaj ohraniti prihodke od oglaševanja, ker bi sicer poslovala z izgubo oziroma bi zmanjkalo denarja za program. Zato seveda poskuša izkoristiti vseh dovoljenih 15 odstotkov programskega časa za oglase.

A to vam navajam samo v vednost. Kot varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev nisem zagovornica tolikšnega deleža oglasov, saj zmanjšujejo dostopnost občinstva do informativnih, kulturnih, športnih, izobraževalnih in drugih vsebin. Če RTV Slovenija predvaja oglase, v istem času ne more predvajati programa. Kot varuhinja sem zagovornica zmanjševanja obsega oglasov in TV-prodaje na RTV Slovenija, to bom poudarila tudi ob morebitnih predlogih sprememb obeh zakonov, ki urejajo oglaševanje na RTV Slovenija. Odločanje o tem pa je zunaj mojih pristojnosti in je v glavnem v rokah parlamenta.

III. TEHNIČNE ZADEVE

Tehnične težave pri prenosih sej Državnega sveta

»Ob gledanju te oddaje (op. a. : prenosi sej Državnega sveta) med 14.00 in 15.55 sem bil presenečen ob dejstvu, da je med oddajo prihajalo pri posameznih dveh govornih do "Izpada" zvoka. Ker ta kanal še kar pogosto spremljam, takih anomalij do danes nisem doživel. Gre za "tehnične težave" ali za poseg režiserja? Prvi govorec je bil vodeči seje - mimogrede je govoril dokaj nerazločno s slabo izgovorjavo (spremljati sem jo začel ob 14.15), drugi pa je bil eden od vabljenih. Pričakujem, da to oddajo pogledate in ugotovite, kaj se je dogajalo pri prenosu in me o tem obvestite. Menim namreč, da sem bil prikrajšan za celovito informacijo.« (M. B.)

Urednica Parlamentarnega programa TV Slovenija Nataša Rijavec Bartha

Gledalec sprašuje o 2. izredni seji Komisije Državnega sveta (<https://365.rtv slo.si/arhiv/seje-drzavnega-sveta/174949760>). Očitno je do težav prišlo takrat, ko govorci niso pravočasno vklopili mikrofona. Na to smo predstavnike Državnega sveta že opozarjali. Na sam način govora predsedujočega ali kateregakoli drugega govornika, ki sodeluje v razpravi, tudi, če je ta težje razumljiv, pa nimamo nobenega vpliva.

IZ ODGOVORA VARUHNJE

Kot je razvidno iz odgovora, so pristojni napako že opazili in nanjo opozorili vodstvo Državnega sveta. Upam, da bodo zaradi vaše pripombe vsi glede prenosov v prihodnje še pazljivejši in bodo prenosi brez težav v celoti dostopni in razumljivi gledalkam in gledalcem.

Gledalec se je na odgovor varuhinje odzval:

»Ker še kar spremljam prenose, tudi sej delovnih teles DZ in DS, lahko rečem, da se to pojavlja dokaj redno. Zakaj se predstavniki "ljudstva" - beri volivcev, vlade ali vabljeni na seje ne znajo "odjaviti", pa je uganka, na katero ni logičnega odgovora. Edini smiselni ukrep za to je, da bi v prostoru ali na mikrofone uredili napise na vseh ekranih z velikimi črkami rdeče barve in posnet zvočni poziv govorniku za "odjavo" Prepričan sem, da se to da urediti ob že nameščenih opremi. Vse, ki vodijo seje, bi tako razbremenili tega, samo hoteti je to treba! Enako velja za prenose sej organov RTV SLO. Za vse govorce pa uvesti govorno usposabljanje za javne nastope, ker je res mučno poslušati vse mogoče stokanje in zatikanje tekočega govora. Upam, da predlogi niso prezahtevni in se vam v svojem imenu in imenu gledalcev iskreno zahvaljujem! Še enkrat hvala za odgovor in veliko uspehov pri vašem zahtevnem delu.«

Odzvala se je tudi **varuhinja**:

»Hvala za odziv. Čeprav je urednica parlamentarnega programa zapisala, da so Državni zbor in Državni svet opozorili glede izklapljanja mikrofонов, morda lahko kot državljan/gledalec pišete tudi ustrezni tehnično-podporni službi v DZ ali DS. Na spletu obeh ustanov so kontakti. Prijazna in razumljiva prošnja večinoma naleti na dober odziv.«

Mnenja o preglasni glasbeni podlagi v oddajah

Trije gledalci so se odzvali na preglasno glasbeno podlago. Primeri odzivov:

»Zakaj ne ukinete glasbene podlage? Moja mama ima slušni aparat in ne čuje nič.« (A. N.)

»Večkrat sem že klical glede oddaj, ki imajo glasbo zadaj. Slabo slišim, zato imam slušalke. Slušalke glasbo pojačajo, govor pa utišajo in ga skoraj ne slišim. Moram spraševati ženo, kaj govorijo.« (F. K.)

»Zakaj je glasbena podlaga pri govoru, konkretno zjutraj ob 6-ih, ko so dogodki v preteklosti, pa še en kup je takih oddaj, preglasna?. Ko je glasba, je glasna, ko je govor, pa ni ista jakost.« (A.)

Varuhinja je vsem trem v pogovoru zagotovila, da bo o tem spregovorila na seji Komisije za tehnična vprašanja in na sejah področnih komisij.

IV. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM

Nedostopen del dokumentarne oddaje Vojna za čipe

Gledalec **S. P.** je izrazil razočaranje zaradi težav z dostopnostjo dela francoske dokumentarne oddaje Vojna za čipe (18. 4. 2023 na TV SLO 1), ko govorijo tuji govorniki.

»Zopet sem bil razočaran, ker nam, ki ne vidimo brati podnapisov, ni bil dostopen tisti del dokumentarnega filma z naslovom Vojna za čipe, ko govorijo tuji govorniki, predvajan Na prvem programu TV SLO v torek, 18. 4. 2023, s pričetkom ob 20:35. Hkrati sem ogorčen, da nam javna televizija, ki mora opravljati javno službo, še vedno ne omogoča spremljati celotnih oddaj, v tem primeru izredno pomembne in aktualne vsebine, kot je pomanjkanje čipov, od katerih smo odvisni vsi, ne glede na to, ali vidimo ali ne vidimo. Vezni tekst, bran v slovenščini, ni dovolj, da bi gledalci dobili popolno informacijo, ki se, kot rečeno, tiče nas vseh državljanov zdaj, ko na tehnološkem področju vladajo izredne razmere! Vodstvo RTV SLO je odgovorno, da nas ostaja na deset tisoče gledalcev nepopolno informiranih o ključnih zadevah, ki se nas osebno tičejo in vplivajo na naše življenje.«

ODGOVOR VARUHI NJE

Vaše razočaranje zaradi nedostopnosti dela dokumentarnega filma Vojna za čipe je upravičeno. Kot je pojasnila vodja Službe za dostopnost **Mateja Vodeb**, je bila odsotnost zvočnih podnapisov za tuje govorce v oddaji posledica tehnične napake. Pristojne bom opozorila, da storijo vse, da se število tehničnih in drugih napak čim bolj zmanjša.

Pohvala delovanju zvočnih podnapisom in graja, ker jih pri enem filmu ni bilo

Gledalec **S. P.** je najprej pohvalil dostopnost dokumentarnega filma o razširjenosti mafijske narko mreže in kartelov v Mehiki, nato pa pogrjal odsotnost oziroma izpad zvočnih podnapisov v dokumentarni oddaji Uničenje naroda.

»Pohvaliti moram dostopnost dokumentarnega filma o razširjenosti mafijske narko mreže in narko kartelov v Mehiki, ki je bila na sporedu v torek, 4. 4. 2023, po 20. uri. Zvočni podnapisi na vzporednem zvočnem kanalu so tokrat tekli v realnem času, skupaj s podnapisi in niso prekrivali povezovalnega govornika. Žal pa kvaliteta e-bralca (sinteze govora), ki bere podnapise, ne more biti v ponos javnemu zavodu RTV SLO. Svoje nezadovoljstvo pa vam moram sporočiti nad tem, da dokumentarec z naslovom Uničenje naroda, ni bil dostopen nam gledalcem, ki ne vidimo ali ne moremo brati podnapisov. Ker je obravnaval izredno perečo temo v Ukrajini, kjer poteka vojna in smo mi zaradi nje vsakodnevno, psihično in materialno, že več kot eno leto prizadeti, je to nezaslišano! Ali to pomeni, da ne smemo biti obveščeni o žgoči problematiki, ki nas zadeva in je enako aktualna kot kakšna druga katastrofa? Nas morate držati v nevednosti, v temi? Zakaj ni bilo slovenskih zvočnih ali branih prevodov?«

Vodja Službe za dostopnost programov **Mateja Vodeb**

V zadnjih tednih je bila na sporedu vrsta dokumentarnih filmov tuje produkcije z zvočnimi podnapisi. Izpad se je zgodil zgolj pri dokumentarnem filmu o Ukrajini – Uničenje naroda, ker je bil omenjeni film umeščen pozneje v spored kot nadomestna oddaja namesto prvotno

planirane oddaje. Posledično nam je žal ni uspelo dokončno tehnično pripraviti za predvajanje z zvočnimi podnapisi. Vzrok za menjavo oddaje, ki je bila na sporedu dne 4. 4., je bila prilagoditev programske sheme zaradi stavke na RTV Slovenija. Oddajo pa si je bilo z zvočnimi podnapisi mogoče ogledati ob ponovnem predvajanju dne 6. 4. ob 12.25. uri na TV SLO 1. Strinjam se s pritožnikom, da bi bila novejša in bolj naravna sinteza govora za slovenski jezik bolj primerna. Ves čas sledimo razvoju in preizkušamo različne sinteze. Sinteze z bolj naravnim zvokom sicer obstajajo, vendar pa generirajo več napak pri točnosti »prebranih« besed, števil, kratic, sklanjatev in podobno. Takoj, ko bomo lahko pridobili bolj kakovostno sintezo, bomo z njo nadomestili trenutno.

V. VARUHINJA

Gostovanje varuhinje v medijih

Poslušalec in gledalka sta se odzvala na gostovanje varuhinje na Radiu Prvi in v oddaji Odmevi. Navajamo zahvali:

»Zahvaljujem se vam za današnji nastop na Radiu Slovenija (op. a.: 21. 4. na Prvem). Delajte še tako naprej.« (T. B.)

»Hvala za temeljito in skrbno poročilo o vašem delu v nedavnih Odmevih (op. a.: 17. 4.).« (K. T.)

Arena, 20. 2.: odzivi na nepopolne zapise v medijih in pojasnilo varuhinje

2 (dve) gledalki in 3 (trije) gledalci, pa tudi avtorica oddaje Arena Vida Petrovčič, so se odzvali na nepopolne oziroma zgolj delne zapise v medijih in na družbenih omrežjih o oddaji Arena, ki je bila na sporedu 20. februarja. Varuhinja je vsem posredovala **celotno poročilo**, ki je bilo objavljeno tudi v [poročilu varuhinje za februar](#). Povzemamo nekaj odzivov:

»Danes sem prebral, da naj bi Vida Petrovčič 20. februarja slabo vodila Areno ter da za to ni imela pravih sogovornikov. To ste obsodili tudi vi. /.../ Zelo ste pristranski. /.../« (J. Z.)

»/.../ Vaš odgovor ga. Vidi Petrovčič, vezan na oddajo Arena, je v časih, ki naj bi bili demokratični, a to že dolgo niso, veliko razočaranje za gledalce RTV Slovenija. /.../ Od varuhinje gledalčevih pravic pričakujemo nepristranskost in zaščito interesov gledalcev, a ob vašem stališču o oddaji Arena zaskrbljujoče dvomimo o vaši strokovnosti in/ali etičnosti. /.../ Na čigavi strani ste? Na strani gledalcev, ki smo dolžni plačevati RTV-prispevek in imamo pravico slišati resnico? /.../« (T. G.)

»/.../ Lepo vas prosim, kako lahko pogumni novinarki očitata neobjektivnost, parcialnost in pomanjkanje nasprotnih argumentov?! Ko je vendarle še slepemu jasno, da se odgovorni izogibajo odgovornosti, saj so prav oni tisti, ki niso sprejeli povabila v oddajo in so s tem tudi edini krivci za domnevno neobjektivnost. /.../« (G. R.)

Na nepopolno zapise v medijih se je odzvala tudi avtorica oddaje Arena, 20. 2., **Vida Petrovčič**:

»Spoštovana ga. Varuhinja pravic gledalk in gledalcev, poslušalk in poslušalcev ter vseh, ki spremljajo medijske vsebine na RTV Slovenija. Še preden je vaše poročilo za mesec februar 2023 postalo javno dostopno, sem na spletnem portalu Zdravniške zbornice Slovenije lahko prebrala vaš odgovor Zdravniški zbornici Slovenije, ki se dotika oddaje Arena: Ali naj Slovenija izstopi iz svetovne zdravstvene organizacije, ki sem jo vodila.

Z vašo oceno, da gre za »neprimerne sogovornike, parcialne in nepreverjene informacije«, kot vaše poročilo povzema danes revija Reporter, se nikakor ne strinjam.

Kot kaže, ste pozabili, da ste varuhinja gledalk in gledalcev in ne Zdravniške zbornice Slovenija. V javnem interesu in v zaščiti ustavne pravice do svobode govora je, da medij objavi tudi domnevno nepopolne in netočne podatke, tudi če jih na dan objave ni mogel pridobiti.

Niti Zdravniška zbornica Slovenije niti drugi povabljeni v to oddajo, ki se snemanja niso udeležili, namreč še do danes, dva meseca po tej oddaji, niso odgovorili na noben očitek, predstavljen v oddaji.

Ignoriranje odgovornih v katerikoli ustanovi in združenju ne pomeni, da mediji o relevantnih vsebinah ne bomo poročali. V demokraciji se mikrofonov ne izklaplja.«

POJASNILO VARUHINJE (POUDAREK)

Ker ste si mnenje morda ustvarili na podlagi samo delnih zapisov v medijih ali na družbenih omrežjih, vam v priponki pošiljam celotno poročilo o oddaji Arena, iz katerega je razvidno, da sem za prvi del oddaje zapisala, da je bila brezhibna. Za drugi del oddaje pa sem ugotovila nekaj kršitev poklicnih meril.

Sicer pa si sodbo ustvarite sami po prebranem poročilu. Samo iz celotnega poročila je namreč možno razbrati mojo presojo oddaje. Izbrati iz nje zgolj povzetek (in brez odgovora avtorice oddaje, ki je tudi pomemben del poročila), kot ga je objavila Zdravniška zbornica, je zavajajoče. Zdravniški zbornici sem poslala odgovor na njeno pritožbo. Kot pri vseh presojah oddaj, sem tudi pri tej v končno poročilo vključila tudi odzive gledalk in gledalcev ter celoten odziv avtorice oddaje. Zdravniška zbornica je na svoji spletni strani objavila samo moj odgovor, kar ni celovito. Ker so mediji povzeli samo del mojega poročila, sem Zdravniško zbornico opozorila, da bi bilo primerno objaviti celotno poročilo, vendar tega ni storila.

Iz celotnega poročila je, upam, dovolj jasno, da se ne postavljam ne na eno ne na drugo stran, saj bi bilo to izrazito v nasprotju z mojim poslanstvom. Presojam samo posamezno oddajo z vidika profesionalnih standardov. Med slednjimi so seveda tudi iskanje resnice, pojasnjevanje vseh za državljane pomembnih stvari, zato sem v sklepnem mnenju poudarila tudi naslednje: **»Poslanstvo javne RTV-hiše je odpirati širok razpon tem, v času po epidemiji tudi o negativnih izkušnjah in posledicah epidemije in cepljenja s hitro izdelanimi cepivi ter seveda o vseh izkušnjah epidemije, ki lahko pomagajo, da se družba bolje pripravi na morebitno naslednjo epidemijo. Teme oddaje Arena 20. 2. 2023 so bile torej z vidika poslanstva javne RTV prave, vsebinska zasnova in žanr oddaje prav tako.«**

Poleg tega sem v poročilu polovico oddaje ocenila kot povsem ustrezno in dobrodošlo: »Tema prvega dela oddaje (ki je trajala dobrih 27 minut od skupno 50 minut oddaje) je bila nedvomno aktualna in v javnem interesu, zato je bila uredniška odločitev zanjo pravilna. Ustrezen je bil tudi žanr - okrogla miza, ki omogoča sprotno izmenjavo informacij in stališč ter osvetlitev teme z več zornih kotov. Primerna je bila tudi vsebinska zasnova in izvedba oddaje, kljub temu, da

izbira gostov ni bila ustrezna. Predstavnica ministrstva in SZO je bila edina, ki je razlagala potrebo po spremembah pri SZO, z nasprotnimi stališči so nastopali kar trije gostje: zdravnica in psihiatrinja Biserka Ilin, odvetnik Domen Gorenšek in zdravnica, specialistka ginekologije Sabina Senčar. Zadnja dva sta dobila v tem delu oddaje sicer zelo malo časa, V. Kerstin Petrič pa dovolj, da je uspela odgovoriti na večino pomislekov ostalih gostov in mnoge očitke kot neutemeljene tudi ovrgla. Vsebinsko in časovno je bil zato ta del oddaje uravnotežen, gledalcem je ponudil širok razpon mnenj, predstavnica SZO in ministrstva je sproti pojasnjevala navedbe ostalih treh gostov, mnoge je tudi demantirala.«

Iz poročila zapisanega izhaja, da vsekakor podpiram, da RTV Slovenija seznanja javnost z vsemi pomembnimi podatki, tudi z vsemi negativnimi dogodki in posledicami epidemije covid-19. Poleg tega, da RTV Slovenija odpira vse teme, pa zagovarjam tudi, da jih predstavlja profesionalno, vsestransko, celovito, verodostojno, s preverjanjem virov. V drugem delu oddaje Arena je nekaj slednjega žal umanjalo. Vse je sicer podrobno zapisano v priloženem poročilu.

VI. RTV PRISPEVEK

Zakaj se v primeru okrnjenega programa RTV-prispevek ustrezno ne zniža?

Gledalec J. S. je v odzivu izrazil pričakovanje, da se mu zaradi okrnjenega programa 4. aprila, ko je na RTV Slovenija potekala stavka, ustrezno zmanjša RTV-prispevek:

»Včeraj, 4. 4. 2023, je bil okrnjen program RTV, zato upravičeno pričakujemo zmanjšan strošek na položnici za ta mesec (kar se pri zadnjih stavkah ni upoštevalo). Svoj zahtevek utemeljujem s tem, da so nam za vsak dan zamude s plačilom zaračunane zamudne obresti. Mislim, da mora biti doslednost upoštevana pri vsem. Ker ste varuh tudi uporabnikov, pričakujem vaše mnenje in odgovor.«

IZ POJASNILA VARUHINJE

Najprej naj pojasnim, da je RTV-prispevek zakonska obveznost, neke vrste davek. Na njegovo višino RTV Slovenija nima vpliva, saj jo določi država. RTV Slovenija prispevek pobira, da z njim lahko zagotovi zakonsko (od države) določen program. Ta program je bil 4. 4. 2023 sicer deloma okrnjen zaradi stavke, ki je ustavna pravica vseh zaposlenih. Vsebine so bile zato prilagojene, v posameznih enotah (TV Slovenija, MMC, Radio Prvi, Val 202, Program Ars, radijski in TV-programi regionalnih centrov Maribor in Koper-Capodistria) so program izvajali zelo različno: ponekod so se odločili za popolno stavko, drugod so objavili samo stavkovne zahteve, tretji stavkovne zahteve in večino običajnega programa; v eni enoti so bile vsebine le deloma okrnjene, na radijskih programih je bil enourni stavkovni pas brez novinarskih vsebin.

Gledalec se je na pojasnilo varuhinje odzval:

»Hvala za floskule, ki ste jih našteli. Se vedno me niste prepričali, da delujete v korist gledalcev. Vprašanje je bilo glede meril: RTV za zamudo takoj zaračuna zamudne obresti, tudi za en dan; vi pa zagovarjate nekaj, kar uporabnikov ne zanima. Iz Vaših odgovorov sklepam, da lahko RTV-jevci krnijo program, torej dajejo "nepopoln" izdelek, varuh pa to zagovarja. Nihče ne misli, da

bi morali vplivati na uredniško politiko; mislim, da bi se morali posvetiti predvsem neenakopravnemu delovanju institucije proti šibkemu členu - gledalcu. Tega občutka žal iz odgovora nisem dobil. Torej: seveda imajo RTV-jevci pravico stavkati, a mene in vseh, ki plačujemo, bi za popoln izdelek - program, njihov odnos znotraj hise - RTV, ne zanima. Zanimivo bi bilo primerjati ravnanje ORF in RTV. Mogoče bi takrat dobil odgovor, ki bi dajal upanje».

DODATNO POJASNILO VARUHNJE S PRIPOROČILOM (POUDAREK)

Nikakor ne zagovarjam tega, da dobivate gledalci okrnjen izdelek. Samo pojasnila sem, da je stavkovni dan poseben. Tudi za šolstvo in zdravstvo plačujemo davke in prispevke, a so v primeru stavke šolnikov in zdravstvenega osebja te storitve okrnjene. Če bi za RTV-vsebine plačevali naročnino in bi to bilo pogodbeno razmerje, bi lahko zahtevali zmanjšanje plačila za čas okrnjene storitve. Ker pa gre pri RTV-prispevku za zakonsko predpisano dajatev, po obveznosti plačila podobno prispevkom za pokojninsko in zdravstveno blagajno, te možnosti ni. RTV Slovenija je RTV-prispevek dolžna pobirati (vključno z zamudnimi obrestmi), je pa z zakonom zavezana tudi k izvajanju predpisanega programa. Niso pa v zakonu zapisane pravice gledalcev za primer, ko RTV Slovenija tega programa ne izvaja v celoti. Zato bom na to opozorila v mesečnem poročilu za april in tudi na pristojnih komisijah. Vendar je rešitev tega zunaj RTV Slovenija, pri zakonodajalcu, torej Državnemu zboru.

Svetu RTV Slovenija pa bom poslala **priporočilo, da bi se predstavniki novinarskega sindikata, zaposlenih, aktivov novinarjev in vodstva dogovorili, kako med izvajanjem novinarske stavke ohraniti program čim bolj neokrnjen.**

Gledalec se je ponovno odzval:

»Slednji odgovor je zajel bistvo, zato se Vam zahvaljujem. Veseli me pobuda za posredovanja še enega pogleda na krnitev programa; saj si nihče ne more razlagati/prilagajati in izvajati zakonsko predpisanega programa kot njegov prav na račun drugega. V takem primeru ne moremo govoriti o demokraciji, ampak o sistemu, ki je preživet in sodi vsekakor v kakšne druge čase. In tega se moramo/morajo zavedati vsi deležniki, tudi v šolstvu. In dobro mi je znano, da učitelji morajo čas zamujenega pridobivanja znanja nadoknaditi z učenci, ki pomoč potrebujejo oz. z vsemi, ki bi se čutili prikrajšani na dodatnih/dopolnilnih urah in z individualnim delom z učenci. In v Avstriji: za čas okrnjenega programa se ne plača prispevek. Kar lahko preverite. Vsekakor to v predpisih na RTV ni natančno dorečeno, zato je že skrajni čas, da se miselnost preteklega časa spremeni in na prvo mesto postavi gledalca. Če Vam bo uspelo s pobudami, hvala. In želim veliko poguma.«

»Ne želim več plačevati RTV-prispevka – kako ga lahko odpovem?«

Gledalka in gledalec sta na varuhinjo naslovila vprašanje, kako lahko odpovesta RTV-prispevek, ki ga ne želita več plačevati. Navajamo odziva:

»Zelo me žalosti, da sem primorana ukrepati in vas prositi za nasvet, kako lahko po pravni poti odpovem naročnino RTV-prispevka. Že nekaj časa se ne strinjam s stališči sedanjega vodstva in seveda ne s programsko politiko. S težavo, ali pa sploh ne, pogledam večino oddaj, ki se za povrh

še ponavljajo v nedogled. Vodenje in sama vsebina oddaj je na nivoju negledljivosti. Pred časom je g. Hojs dajal nasvete, kako odpovedati naročnino, takrat je nisem želela, sedaj bi mi prav prišli.« (M. H.)

»Že mesece z mojo gospo ne gledava več sporeda TV SLO 1 in 2. Kakšna je možnost, da odpovemo naročnino?« (M. L.)

ODGOVOR STROKOVNE SODELAVKE VARUHINJE

Naj uvodoma povemo, da RTV-prispevek plačujete, ker je to posebna oblika javne dajatve (davek), ki je namenjena financiranju javnega medijskega servisa.

Da ne gledate RTV-programov, ne more biti razlog odjave RTV-prispevka, ker obveznost plačevanja nima oblike pogodbe, od katere bi lahko ena ali druga stran odstopila ali se »odjavila«, temveč ima obliko davčne dajatve, ki jo predpisuje država. Ne RTV Slovenija ne vi se temu plačilu (oziroma izterjavi) ne more izogniti, razen v zakonsko predvidenih oprostitev.

Na [spletni strani](#) je med pogostimi vprašanji naveden primer, ki ga vi v vašem dopisu izpostavljate.

O tem med drugim pojasnjeno:

[Zakaj moram plačevati RTV-prispevek, če sploh ne gledam in poslušam programov RTV Slovenija?](#) »RTV-prispevek je parafiskalna dajatev, določena z zakonom, in tako ni predmet prostovoljnega naročniškega razmerja. Obveznost RTV-prispevka temelji zgolj na posesti oziroma uporabi naprav, ki omogočajo sprejem programov. Z vidika RTV-prispevka ni relevantno, za katere namene se naprave dejansko uporabljajo. Z zbranimi sredstvi se financira delovanje celotnega javnega medijskega servisa, ki ne vključuje le radijskih in televizijskih programov, temveč tudi novičarski spletni portal, digitalni spletni arhiv, dostopnost vsebin za gluhe in slepe, raznovrstne izvirne vsebine in programe, ki so javnega pomena (otroške, izobraževalne, kulturne, verske, za avtohtone narodnostne skupnosti itd.), glasbeno produkcijo s simfoničnim orkestrom, digitaliziranje filmske dediščine, oskrbo prizemnega digitalnega omrežja, sofinanciranje neodvisne slovenske filmske produkcije itd.«.

»Takšne "storitve" ne nameravam plačevati«

Gledalec **A. B.** pa se je, nezadovoljen z vsebino RTV-programov, obrnil kar na Službo za obračun RTV-prispevka. Povzemamo odziv:

»Prosim, da mi ne pošiljate položnic za plačilo RTV-prispevka, ker takšne "storitve" ne nameravam plačevati. To, kar vam je uspelo narediti iz programa v zadnjem obdobju, nima nobene veze z uravnoteženim in korektnim obveščanjem /.../ Hvala lepa za takšno obveščanje, tu ne sodelujem.«

Strokovna sodelavka za upravno-pravne zadeve v Službi za obračun RTV-prispevka

Vaše mnenje spoštujemo, ne moremo pa na vaše ime prenehati pošiljati položnic, saj je RTV-prispevek parafiskalna dajatev, katere obveznost plačila je po Zakonu o Radioteleviziji Slovenija vezana na posest RTV sprejemnika oz. druge naprave, ki omogoča sprejem programov (npr. računalnika/tablice/telefona z internetnim dostopom). To pomeni, da nezadovoljstvo s

programskimi vsebinami ne more biti razlog za razbremenitev obveznosti plačila prispevka. Prvi odstavek 31. člena zakona določa, da je dolžan tisti, ki ima radijski ali televizijski sprejemnik oziroma drugo napravo, ki omogoča sprejem radijskih oziroma televizijskih programov na območju Republike Slovenije, kjer so zagotovljeni tehnični pogoji za sprejem vsaj enega programa RTV Slovenija, RTV Sloveniji plačevati prispevek za opravljanje radijske in televizijske dejavnosti.

V zvezi z vašim stališčem o vsebini programa pojasnujemo, da so vsebine javnega medija namenjene javnosti, ki je raznolika in ima zato tudi različna medijska pričakovanja. RTV-prispevka se ne plačuje le za gledanje posamezne televizijske oddaje, poslušanje posameznega radijskega programa ali branje posamezne spletne objave, ampak z njim prispevate za vsebine, dejavnosti in storitve celotnega javnega medijskega servisa. Ta poleg splošno znanih treh radijskih in treh televizijskih programov obsega še dva regionalna radijska in televizijska programa, posebni radijski program za informiranje tuje javnosti, radijski in televizijski program za avtohtoni narodnostni skupnosti, novičarski spletni portal, teletekst, spletni arhiv, simfonični orkester itn. Ob tem javni medij ustvarja vse tiste vsebine, ki se komercialnim medijem ne splačajo, npr. izvirne otroške oddaje, kulturne, verske in dokumentarne programe, parlamentarne prenose, prenose proslav in humanitarnih prireditev. Zagotavlja tudi vrsto drugih storitev, denimo dostopnost vsebin za gluhe in slepe, digitalizacijo avdiovizualne dediščine in oskrbo prizemnega oddajniškega omrežja. Gledalci, poslušalci in uporabniki se lahko s konkretno pritožbo glede programa (članki, prispevki, oddaje) obrnejo na Varuhinjo pravic gledalcev in poslušalcev (e-naslov: varuh@rtvslo.si).

Gledalec se je odzval:

»Zahvaljujem se vam za pričakovan odgovor, a nepričakovano izčrpno pojasnilo. Kot da vam ni vseeno ... kar na žalost ne spremeni dejstva, da je "naša" RTV po "demokracijski in pravno formalno neoporečni poti" poslana na pot brez vrnitve. Sem letnik '62, prva oddaja, ki se je spominjam, je bil Cik-cak in od takrat do pred nedavnim je bil nacionalni RTV moja prva izbira. Sledim le občutkom (govorim o informacijskem programu) in ti mi pravijo, da to ni več moja televizija. Val 202 se še nekoliko upira, a TV je izgubila vojno z povzpelniki, politiki, ki delajo le za lasten in strankarski račun in jim je volja ljudstva najbolj postranska stvar na svetu. Temu meni ni potrebno slediti, a vseeno z grenkobo ugotavljam, da nekateri, ki vse vedo, znajo pa nič, imajo pa moč, ki jo brezobzirno uporabljajo, rušijo vse, kar jim je na poti. In v vašem primeru jim to odlično uspeva. /.../ Le upam lahko, da se nikdar več ne najdemo v situaciji, kot je bila mesece pred osamosvojitvijo, ko je radio odigral ključno in herojsko vlogo v mobilizaciji ljudi, ko so vaši (naši) novinarji in moderatorji v tistih svinčenih časih tvegali kariere in eksistenco in preživel. Danes, v demokraciji, jim žal ne uspe.«

Strokovna sodelavka za upravno-pravne zadeve v Službi za obračun RTV-prispevka

Ker je vaša kritika argumentirana, takšne pa so vedno dobrodošle, predlagamo, da svoje mnenje posredujete tudi varuhinji. V priponki vam pošiljam poročilo varuhinje za januar 2023, da boste, če vas zanima, imeli boljši uvid v njeno delo in odzive drugih gledalcev/poslušalcev.

Gledalec se je obrnil na varuhinjo:

»Na pobudo prijazne sodelavke za upravno-pravne zadeve v Službi za obračun RTV-prispevka vam posredujem komunikacijo, ki je nastala iz občutka nemoči povprečnega človeka ob situaciji na RTV-ju. Gospa se je z občutkom odzvala na moje pripombe in mi vzbudila upe, da le še ni vse povsem izgubljeno«.

ODGOVOR VARUHINJE

Če vas zanima vpogled v odzive občinstva, si na spletni strani [varuh](#) lahko ogledate Letno poročilo varuhinje [2022](#) ali druge odzive in moje delovanje. Tam boste tudi razbrali, da je moje delovanje razmeroma omejeno na zbiranje in objavljanje odzivov in podajanje priporočil. A tudi to je nekaj. Če želite, lahko vaše mnenje povzamem v poročilu za april, ki bo javno objavljeno še ta mesec. Seveda v anonimizirani obliki, brez vaših osebnih podatkov.

Gledalec se je odzval:

»Odgovora niti nisem pričakoval, če pa moje pripombe lahko koristijo k izboljšanju razmer, jih lahko uporabite. Brez zadržkov. Želim vam uspešno delo.«

VII. SPLOŠNO

Poziv Društva psihologov Slovenije k umiku posnetka medvrstniškega nasilja v Celju

Društvo psihologov Slovenije je na več e-naslovov, med drugim tudi na e-naslov v. d. generalnega direktorja RTV Slovenija, v. d. direktorja TV Slovenija in na odgovorno urednico Informativnega programa prvega programa TV Slovenija naslovilo poziv oziroma pobudo k umiku posnetka medvrstniškega nasilja v Celju:

»V Društvu psihologov Slovenije, še posebej pa znotraj njegove Komisije za etična vprašanja in Sekcije psihologov v vzgoji in izobraževanju, se odzivamo na neustrezno in neprimerno objavo posnetkov medvrstniškega nasilja v Celju.

Menimo, da je posnetke treba takoj odstraniti, saj z vsemi prepoznanimi identitetami niso v korist niti žrtvi niti povzročiteljem medvrstniškega nasilja kot tudi ne gledalcem, ki te vsebine delijo naprej po svojih družbenih omrežjih. Problematična je možnost posnemanja takega vedenja v prihodnosti. Na osnovi strokovnih argumentov opozarjamo, naj se te vsebine na tak način v medijih ne objavlja, saj so take objave škodljive za družbo, socialne odnose in duševno zdravje vključenih oseb. Predlagamo, da sporne vsebine (fotografije, posnetke, aktivne povezave) takoj izbrišete s svojih portalov in s tem prispevate k preprečevanju njihovih nadaljnjih širjenj.

Pomembno je, da strokovno naslavljamo pomen teme medvrstniškega nasilja (in drugih oblik nasilja), njegovega preprečevanja in tudi ukrepanja. Stroka se zavzema tako na preventivni kot kurativni ravni, da se o tem govori, to podpiramo. Nikakor pa k ustrezni obravnavi teme

medvrstniškega nasilja ne spada objava fotografij in posnetkov žrtev in sodelujočih v izvedenem nasilnem dejanju. Kodeks poklicne etike psihologov Slovenije nas zavezuje, da opozorimo na neustreznost objave takih posnetkov in se v primeru, da se objave ne umakne, tudi ustrezno odzovemo s prijavo relevantnim organom in z drugimi aktivnostmi.

V upanju na tvorno sodelovanje v dobrobit vseh vpletenih in spoštovanje načel etičnega delovanja vas lepo pozdravljamo in prosimo za odziv na naše pismo.«

ODGOVOR VARUHINJE

Iz sonaslovnikov vidim, da ste ga poslali tudi vsem pristojnim na TV Slovenija, med drugim odgovorni urednici Informativnega programa TV Slovenija in vodji MMC.

Kot varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev se vam zahvaljujem za hiter odziv, ki je bil vsem programskih ustvarjalcem v pomoč. V časih, ko se medvrstniško nasilje zelo povečuje, so mediji, javna RTV Slovenija pa še toliko bolj, vsekakor poklicani in dolžni o tem seznanjati javnost.

Pri tem pa se srečujejo z vprašanjem, kako o tem poročati in osveščati javnost, da ne bi še dodatno negativno vplivali na žrtev ter da ne bi še spodbujali podobnih negativnih pojavov, temveč da bi prispevali k iskanju in razreševanju razlogov, ki do tega privedejo, ter s tem k zmanjšanju negativnih posledic. Pomoč in napotki strokovnjakov, tudi z vašega področja, o tem, kako o tem poročati, so zato vsekakor zelo dobrodošli in dragoceni, zato se vam zanje zahvaljujem.

Glede na to, da je pojavov nasilnega vrstniškega vedenja vse več, bi bilo morda smiselno pripraviti tudi posebno delovno srečanje med novinarji, uredniki in predstavniki vaše (in drugih) strok z izmenjavo stališč glede poročanja o nasilju. Če se boste za to odločili, sem pripravljena sodelovati in pomagati pri pripravi srečanja.

O stavki zaposlenih na RTV Slovenija, 4. 4.

Varuhinja je prejela 6 pisnih in 8 telefonskih odzivov, ki so se nanašali na stavko in stavkajoče na RTV Slovenija. V nadaljevanju povzemamo nekaj odzivov.

(Kritična) mnenja

»Se ne strinjam z njimi. Delal sem 42 let, nismo niti pomislili, da ne bi delali. Saj dobijo plače za delat. TV SLO 2 je v redu, tudi 3. program. Če pada gledanost na prvem, ni krivo samo vodstvo, bolj so krivi novinarji, ki nekorektno poročajo. Če je nekaj belo, je belo, ne črno. Rad gledam nekatere novinarje, Možino, Rosvito Pesek. Tudi gospa, ki Tarčo vodi, lepo postavi vprašanje levim in desnim, tako mora biti, to gledalci pričakujemo od TV. Eriki Žnidaršič vsa čast, ker se včasih zgrinja marsikaj nad njo. Je novinarka na mestu«. (F. P.)

»Če je danes stavka na javni RTV, potem lahko stavkajo za vedno, nihče jih ne pogreša.« (D. H.)

»Stavke ne podpiram, ker je Zakon o RTV ustavilo US. Sodniki naj v miru razmislijo, kako bo vsaka naslednja oblast upravljala z RTV. Zadeve bi morale biti uravnotežene. /.../Medijski prostor mora biti pluralen. Vsem želim zdravo konkurenco, na nas gledalcih je, da opozarjamo na nepravilnosti in da plačujemo RTV.« (M. D.)

»Prosim, da me v vaših oddajah prenehate posiljevati z vašimi sindikalni aktivnostmi.« (M. B.)

»Sem zgrožen, da ne v Dnevniku ne v Odmevih ni bilo rubrike Šport. Se mi zdi, da se športni novinarji solidarizirajo s stavkajočimi, kar je nevdržno. Kaj moramo gledalci narediti, da se bodo razmere uredile? Nasploh je oddaja /.../, program vse slabši. Porazno je, da so razmere take, da so morali stavkati. Na RTV ne bi smeli biti ne levi in ne desni, samo profesionalni.« (N. M.)

Podpora stavkajočim

»Izražam podporo novinarjem, ki se borijo za spremembe na našem javnem zavodu. Informativnega programa na TV SLO 1 ne gledam več, ker je vsaj del poročil precej drugačen kot pred leti. V času stavke sem poslušala radio. Ni primerjave s TV. Tudi radio veliko poslušam, zvečer, v avtomobilu.« (Z. J.)

»V Društvu novinarjev Slovenije (DNS) še naprej odločno podpiramo stavkajoče kolege na RTV Slovenija (RTVS) v prizadevanjih za novinarsko, uredniško in institucionalno avtonomijo. Ob tem ves čas opozarjamo na nevdržne razmere, v katerih delujejo zaposleni, ki svoje delo opravljajo vse težje. Že dlje časa opažamo, da informativni program TV Slovenija ne dosega več standardov javnega medija, kriza medija pa se še pogloblja. Odgovorna urednica s svojimi odločitvami krši novinarski kodeks, kar je ugotovilo tudi Novinarsko častno razsodišče. Vse to so glede na podatke o vse slabši gledanosti informativnega programa prepoznali tudi gledalci. Zaradi politično motiviranih, nekompetentnih in škodljivih potez vodstva javna televizija ne opravlja več svojega poslanstva, izgublja ugled, je vse bolj nerelevantna in se uvršča na rob zaupanja vrednih medijev. /.../ Hkrati dodajamo, da je institucionalno in uredniško neodvisnost na RTVS po zakonu dolžan zagotoviti tudi ustanovitelj, torej Republika Slovenija, v njenem imenu pa vlada.« (v imenu DNS, Š. S.)

»Prosim, da prenesete moje besede podpore stavkajočim. Nikogar osebno ne poznam, jih pa cenim, tiste, ki jih po medijski in poklicni izpostavljenosti spremljam. V upanju, da bodo oddaje, ki jih več ni, spet prisotne v pogojih napredka in drugačnega stika z gledalci, kot je bil. Ker to, kar je sedaj, je korak nazaj ... tja v 70. leta. Gledalka sem od TV začetkov, res pa zadnje leto vedno manj, v resnici zelo malo ali 10 minut začetka oddaj. Upam, da vodstvo prepusti vajeti sposobnejšim in strokovno naprednejšim ljudem.« (S. S.)

ODGOVOR VARUHINJE

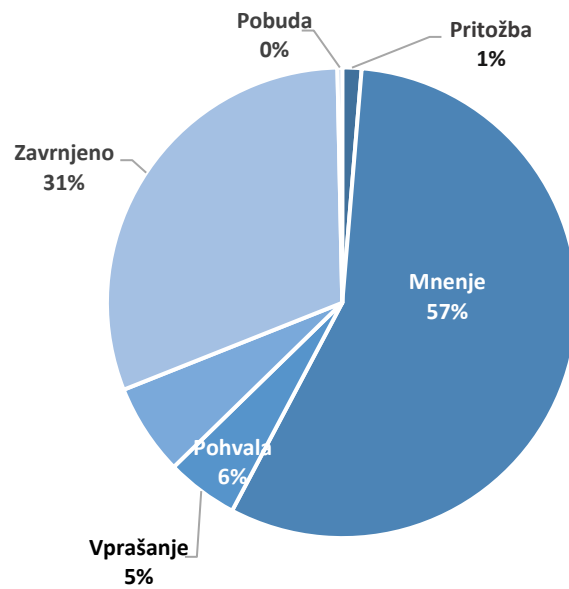
Lepo se vam zahvaljujem za poslano mnenje o stavki na RTV Slovenija. V anonimizirani obliki ga bom objavila v mesečnem poročilu, ki ga prejmejo tudi mnogi novinarji in sindikat, ki je organiziral stavko.

STATISTIKA

Naziv OE	APRIL 2023	MAREC 2023	APRIL 2022
TELEVIZIJA SLOVENIJA			
SKUPAJ	84	650	226
Informativni program	62	620	200
Kulturno umetniški program	5	7	6
Razvedrilni program	5	3	5
Športni program	3	3	2
Program plus	0	0	1
Ostalo	9	17	12
REGIONALNI CENTER / TV program			
SKUPAJ	3	4	0
Televizija Koper	0	0	0
Televizija Maribor	3	4	0
RADIO SLOVENIJA			
SKUPAJ	13	11	13
Radio Prvi	10	8	7
Val 202	2	3	5
Ars	1	0	0
Koper	0	0	0
Radio Maribor	0	0	0
Radio SI	0	0	0
Ostalo	0	0	1
MMC			
SKUPAJ	38	27	28
Novinarske vsebine	9	8	3
Uporabniške vsebine	28	15	25
Storitve	1	4	0
PROGRAMI ZA NARODNOSTNI MANJŠINI			
SKUPAJ	0	3	1
TV Capodistria	0	0	0
Radio Capodistria	0	3	0
MMR	0	0	1
RTV SLOVENIJA			
SKUPAJ	165	92	107
Jezikovna kultura	5	5	6
Oglaševanje	9	6	4
Dostopnost in prilagojeni programi	5	3	3
RTV-prispevek	7	3	0
Tehnične zadeve	8	4	7
RTV SLO - splošno	27	8	18
Programski svet	0	0	1
Varuhinja	9	6	2
Ostalo	1	10	1
Zavrnjena obravnava	94	47	65
VSI ODZIVI	303	787	375

Statistika po vrsti odziva

SKUPAJ	<u>303</u>
Pritožba	4
Mnenje	171
Vprašanje	15
Pohvala	19
Pobuda	1
Zavrjneno	93

SKUPAJ	<u>303</u>
Elektronska pošta	216
Spletni obrazec	26
Pismo	1
Telefon	60

